

Efnahagsástandið
Kvef en engin
lungnabólga

Krónan eða evran
Fleiri líta krónuna hornauga

8

Lífeyrissjóðirnir
Lífeyriskerfið
á tímamótum?

12-13

22

FRÁ ÁDAFFUNDI SPRON Stjórn SPRON hefur ákveðið að auka stofnfé sparisjóðsins um 130 prósent.

SPRON eykur stofnfé

Stjórn SPRON ákvað á fundi sínum á síðustu viku að hefjast handa við að rúmlega tvöfalta stofnfé sparisjóðsins. Áætlað er að auka uppreiknað stofnfé úr fjórum milljörðum í 9,1 milljardar króna, um 130 prósent.

Atlunin er að selja stofnfé til stofnfjáreigenda í apríl-mánuði að fengnu samþykki Fjármálaeftirlitsins.

Síðasta gengi á stofnfjámarkaði SPRON var 7,2 en var til samanburðar 4,85 um síðustu áramót. Nemur gengishækken frá ársbyrjun því 48 prósentum. Að teknu tilliti til endurmats á nafnverði stofnfjára, vegna vísitóluhækunar og sérstaks fimm prósentra endurmats, hefur hluturinn hins vegar hækkað um 62 prósent.

Gangi aukningin eftir hefur stofnfé SPRON meira en tólfaldast a einu ári.

- eþa

Eykur við sig í Ticket

Pálmi Haraldsson og Jóhannes Kristinsson í Fons eru komnir með yfir 28 prósentu hlut í sánsku ferðaskrifstofukeðjunní Ticket. KB banki keypti sjó prósentu hlut líklega af næstærsta hluthafanum Skandia Liv og framseldi hann að hluta til Fons, sem er langstærsti eigandinn í Ticket.

Pálmi Haraldsson hefur lýst því yfir að hann sjái mikil tækifæri liggja í Ticket og hefur Fons bætt við sig hlutabréfum í Ticket jafnt og þétt. Í janúar átti félagið fimmtán prósent.

- eþa

FRÉTTIR VIKUNNAR

Bæta við | Baugur Group heldur áfram að bæta við hlut sinn í bresku verslunardeðjunnini Woolworths og hefur nú eignast tíu prósent hlutafjár.

Undirbúa yfirtöku | Dagsbrún hefur í nafni dótturfélags síns, Daybreak Acquisitions Limited, gert tilboð í alla hluti breska prent- og samskiptafyrirtækisins Wyndham Press Group.

Undirbýr útrás | Síminn hefur fjölmörg tækifæri til ytri vaxtar erlendis til skoðunar að því er fram kom á aðalfundi félagsins. Stjórn Símans hefur heimild til að auka hlutafé um 3,5 milljarða.

Keyptu meirihluta | Stjórnendur og starfsmenn Kögunar og Straumur-Burðarás sedlu Skoðun, dótturfélagi Dagsbrúnar, samtals 51 prósent hlutafjár í félaginu.

Svört skýrsla | Danske Bank gaf út skýrslu þar sem talin var hætta á verulega harðri lendingu og staðan hér borin saman við Tyrkland og Taíland skömmu fyrir fjármálakreppur.

Fer milliveginn | Jyske Bank fjallaði um íslensk efnahagsmál í riti sínu og taldi meðal annars að líklega væri efnahagsástandið á Íslandi á milli þess sem íslenskir og erlendir bankar halda fram.

Uppgjör Avion | Tap af rekstri Avion Group á fyrsta ársfjórðungi reikningsársins var í takt við væntingar og nam 9.942 milljónum Bandaríkjadalara, um 715 milljörðum króna.

Eimskip fjárfestir | Eimskip eignast helming hlutafjár í breska fyrirtækinu Innovate Holdings fyrir lok apríl. Samkomulag er milli aðila um að Eimskip eignist félagið að fullu síðar.

Glitnir í A-flokk allra lánshæfisfyrirtækjanna

Glitnir er fyrsti íslenski bankinn til að fá einkunn frá Standard & Poor's. Greiningardeildir erlendra fyrirtækja spáðu mun verri niðurstöðu fyrir íslenska banka.

Hafliði Helgason
skrifar

Glitnir hefur fengið lánshæfismat hjá Standard & Poor's; hlaut langtímaeinkunnina A- og metur matsfyrirtækið horfur í rekstri stöðugar. Skammtímaeinkunnin er A-2. Glitnir, sem hlaut staðfestingu á nýju nafni sínu á hluthafafundi í gær, er fyrsti bankinn sem S&P metur til einkunnar. Einkunn Glitnis er hlutfallslega í samræmi við mat annarra matsfyrirtækja á bankanum sett í samhengi við einkunnir annarra banka á Norðurlöndum.

Bjarni Ármannsson, forstjóri Glitnis, segir einkunnina mikla viðurkenningu á viðskiptamódeli, stefnu, áhættustýringu og eignasafni bankans. „Þetta þýðir að aðgangur okkar að fjárfestamörkuðum stórbatnar. Sérstaklega á mörkuðum þar sem Standard og Poor's eru sterkir svo sem í Astralíu og í Bandaríkjum sem er að verða okkar mikilvægasti markaður í dag.“

Greiningardeildir erlendra banka hafa haldið því fram að ef S&P gæfi íslensku bönkunum einkunn myndi hún verða BBB. Greinandi Merrill Lynch hélt þessu meðal annars fram og fleiri fylgdu í kjölfarið.

Bjarni segir þessa einkunnagjöf snúa við þeiri neikvæðu umræðu sem verið hafi að undanförnu um íslensku bankana og efnahagskerfið. „Þetta lánshæfismat er mun betra en til að mynda Merrill Lynch bjóst við í sinni skýrslu. Afleiðingin er sú að þeir sem voru að taka skortstöðu í skuldabréfum Glitnis eru í óða önn að loka þeim og álagið á skuldabréf bankans á eftirmarkaði hríðlækkar.“

Einkunn Glitnis hjá Standard & Poor's ryður brautina fyrir kjör annarra banka á fjármálamörkuðum. Með einkunninni hafa verið hraktar fullyrðingar um að það matsfyrirtæki sem eitt hafði ekki gefið Glitni einkunn myndi gefa bankanum verulega lægri einkunn en Moody's og Fitch.

Ósammála um hækkunarþörf

Greiningardeildir viðskiptabankanna þriggja búast við að Seðlabanki Íslands hækki stýrivexti um fimmtíu punkta á fimmtudaginn.

Greiningardeildir KB banka og Glitnis gera ráð fyrir að Seðlabanki Íslands hækki stýrivexti um fimmtíu punkta á fimmtudaginn. Greiningardeild Landsbankans telur að hún verði á bilinu 50 til 75 punktar en ætti jafnvel að vera 100 punktar. „Ef stýrivaxtahækkinum á að hafa áhrif, ekki einungis á verðbólguðum heldur ekki síður á trúverðugleika peningastefnunar, þarf hún að vera að minnsta kosti 75 punktar,“ segir Edda Rós Karlssdóttir, forstöðumaður Greiningardeilda Landsbankans.

Segir hún fyrirsjáanlega mikla verðbólgu á komandi mánuðum þýða að fjárfestar muni flýja yfir í verðtryggð bréf sem muni gefa tölvert hærri ávöxtun en óverðtryggðir skammtímaextir. Það vinni á móti því að vaxtahækkinum komi fram í verðtryggðum löngum vöxtum. „Það skiptir miklu máli að miðlunarferlið virki hratt nú þegar við erum komin svona langt inn í hagsveifluna.“

Sérfræðingar greiningardeilda KB banka og Glitnis eru á öðru máli. Telja þeir skynsamlegast, og jafnframt líklegast, að Seðlabankinn hækki vexti um fimmtíu punkta. Með því viðhaldi hann og

auki vaxtamuninn við útlönd. „Seðlabankinn hefur markað sér þá stefnu að vera með fasta vaxta-ákvörðunardaga sem gefur til kynna að hann muni halda reglugum takti í sínum vaxtaákvörðunum. Snarhækken vaxta nú gæfi ekki traustvekjandi mynd af íslensku efnahagslífi út á við,“ segir Ingvar Arnarson hjá Greiningardeild Glitnis.

Ásgeir Jónsson, hagfræðingur KB banka, tekur í sama streng. Segir hann Seðlabankann hafa haft tækifæri til að bregðast við verðbólgunni með því að hækka vexti um meira en 25 punkta í desember, sem hann gerði ekki. Verðbólgan sem nú sé að ganga í garð sé staðreynd og of seit að bregðast við henni, enda taki nokkra mánuði fyrir vaxtaákvörðun að hafa áhrif. Seðlabankinn þurfi því framar öllu að sýna yfirvegum.

Edda Rós er ósammála þessu. „Nú er ekki tíminn til að bíða og sjá til. Ef okkur tekst að róa krónuna þýðir það að minni eða færri hækkanir komi í kjölfarið. Það er einmitt merki um trúverðugleika og yfirvegum að vera ákveðinn í númerandi stöðu.“

- hhs

Góð
ávöxtun
og lítil
áhætta

Góð og örugg
ávöxtun á lausafé fyrir
einstaklinga, fyrirtæki,
sveitarfélög og aðra fjárfesta.
Kynntu þér ótvíraða kosti
Peningabréfa hjá ráðgjófum
Landsbankans.

10,3%

Peningabréf
Landsbankans

Peningabréf eru fjárfestingarsjóður í skilningi laga nr. 30/2003, um verðbréfajöldi og fjárfestingarsjóði. Sjóðurinn er rekinn af Landsbanka hf., rekstrarfélagi með starfsleyfi FME. Landsbanki Íslands hf. er vörsluðili sjóðsins. Athygli fjárfesta er vakin á því að fjárfestingarsjóður hafa rými fjárfestingarheimildir skv. lögum heldur en verðbréfajöldi. Um frekari upplýsingar um sjóðinn, m.a. hvað varðar muninn á verðbréfajöldum og fjárfestingarsjóðum og fjárfestingarheimildir sjóðsins, vísast til útboðslýsingar og útdráttar úr útboðslýsingu sem nálgast má í afgreiðslum Landsbanka Íslands hf. auk upplýsinga á heimasiðu bankans, www.landsbanki.is.

*Nafnávöxtun á ársgrundvelli frá 1. febrúar-28. febrúar 2006.

 Landsbankinn
Banki allra landsmanna

410 4000 | www.landsbanki.is

IP net Símans

Hvað er í boði á IP neti Símans:

- Viðskiptamiðja
Gerir fyrirtækjum kleift að senda gögn rafraent á milli ólíkra bókhaldskeftra.
- Tal yfir IP
Hjálpar þér að lækka símakostnað.
- Forgangsröðun gagna
Skapar betri nýtingu á bandbreidd.
- Rekstur á víðneti
Við sjáum um að netkerfi þitt sé í lagi.
- Tengir saman dreifðar starfsstöðvar
Örugg samskipti milli allra starfsstöðvöru einkaneti fyrirtækisins.
- Hámarks gagnaöryggi
Lokað og öruggt einkanet, einungis aðgengilegt þeim sem þú tilgreinir.
- Einfalt og sveigjanlegt
IP netið er fyrir allar stærðir fyrirtækja.
- Heimsgátt - IP netið um allan heim
þú getur tengst IP netinu nánast hvar sem er í heiminum.
- Kynntu þér fleiri kosti IP nets Símans á siminn.is

Orkudrykkur fyrirtækisins

IP net Símans hjálpar fyrirtæki þínu í kapphlaupinu um að ná forstu á sínu sviði. Á IP netinu geta fyrirtæki tengt saman starfsstöðvar sínar á lokuðu og öruggu einkaneti fyrirtækisins. Þegar fyrirtæki stækka er einfalt að bæta við nýjum starfsstöðvum og stækka þannig einkanetið.

Ráðgjáfar Símans hjálpa þér að velja þá lausn sem hentar þér best. Hafðu samband við viðskiptastjóra þín eða ráðgjáfa okkar í síma **800 4000** eða með tölvupósti á netfangið **8004000@siminn.is** og sjáðu hvað við getum gert fyrir þig og þitt fyrirtæki.

Síminn

Samson vanmetinn

Samson eignarhaldsfélag, stærsti hluthafinn í Landsbankanum, hagnaðist um 8.262 milljónir króna í fyrra. Félagið heldur utan um fjörutíu prósenta eignarhlut í Landsbankanum sem metinn var á 112 milljarða króna um síðustu áramót. Í bókum félagsins er hluturinn metinn á 46,1 milljarð króna.

Eigið fé var bókfært á 14.292 milljónir króna í árslok en miðað við markaðsvirði bréfanna í Landsbankanum nam eigið fé 68.335 milljónum króna að teknu tilliti til skatta.

BJÖRGÓLFUR GUÐMUNDSSON Eigið fé Samsonar myndi hækka um 52 milljarða ef hlutabréf yrðu færð á markaðsvirði.

Fimm hluthafar eiga Samson en 99 prósent hlutafjár eru í eigu Björgólfssfeðga.

- eþa

VIÐ KYNNINGU Á MICROSOFT VISTA Microsoft kynnti í júlí í fyrra nafnið á stýrikerfinu Nordicphotos/Getty Images

Fyrirtækin fá Vistu í nóvember

Microsoft hefur staðfest útgáfuaðtun sína fyrir næstu útgáfuna Windows-stýrikerfisins sem bera mun nafnið Windows Vista.

Fyrirtæki með hugbúnaðarleyfissamninga við Microsoft geta uppfært stýrikerfi sín í nóvember næstkomandi, en Windows Vista kemur ekki á markað fyrir heimilistölvur fyrr en í janúar á næsta ári.

Útgáfurnar sem koma á markað í janúar 2007 eru þær sem seldar eru í verslunum og þær sem fylgja nýjum tölvum. „Microsoft ákvæð að gefa ekki út Windows Vista fyrir neytendur á þessu ári til að tryggja aðgengi að vörum og þjónustu vikurnar

eftir fyrsta útgáfudag, en eins og gefur að skilja er það erfiðara í framkvæmd í miðri jölaðsinni. Jafnframt dregur það úr alagi að gefa fyrirtækja- og neytendaútgáfurnar út hvora á sínum tíma,“ segir í tilkynningu Microsoft á Íslandi.

Næsta „beta“-prufuútgáfa Windows Vista verður gefin út fyrir mitt þetta ár til allt að tveggja milljóna tölvuáhugamanna sem vilja prófa nýjasta stýrikerfi Microsoft þegar á vinnslustigi. Talsmenn Microsoft segja reynsluna af síðustu prufuútgáfu, sem um hálf milljón manna hefur tekið hátt í að prófa, hafa verið mjög góða.

Jón Arnar segir að þau munu nú einblína á danska markaðinn

Samið um símaþjónustu

Actavis hefur gert þriggja ára samstarfssamning við Og Vodafone sem nær til allrar fjar-skiptapjónustu fyrirtækisins hér á landi. Actavis er með starfsemi í yfir brjátíu löndum og yfir 10.000 starfsmenn.

Markmiðið er sagt vera að einfalda umsýslu Actavis í fjar-skiptamálum og er stefnan að koma á virkum tengslum við Vodafone fyrirtæki í löndum um bar sem fyrirtæki er með starfsstöðvar. „Starfsemi Actavis teygrir sig viða um heim og það gerir þjónusta Vodafone fyrirtækja einnig. Pess vegna er Og Vodafone vel til þess fallið að

FORSVARSMENN FYRIRTÆKJANNA

Hörður Þórhallsson, framkvæmdastjóri Actavis á Íslandi, og Árni Þór Jónsson, forstjóri Og Vodafone.

halda starfsmönnum Actavis í góðu sambandi heima og að heiman,“ segir Hörður Þórhallsson, framkvæmdastjóri Actavis á Íslandi.

- óká

Lýður starfar í Lundúnum

Lýður Guðmundsson, sem tilkynnti á aðalfundi Bakkavarar að hann yrði framvegis starfandi stjórnarformaður Exista, mun starfa á skrifstofu Exista í Lundúnum. „Við sjáum fram á vaxandi umsíði hjá Exista og að félagið verði sett á markað á þessu ári,“ segir Erlendur Hjaltason, forstjóri félagsins. Hann segir að ástæður þessarar ákvörðunar Lýðs megi rekja til þessa.

Um verkaskiptingu þeirra segir Erlendur að hún verði eins og gerist milli forstjóra og starfandi stjórnarformanns.

- eþa

Hagar sækja áfram inn á sérvörumarkað

Kaupa túu tískuverslanir í Kringlunni og Smáralind á skömmum tíma, þar á meðal Oasis og Karen Millen.

Eggert Þór Aðalsteinsson
skrifar

Hagar hafa eignast fimm sérvörverslanir í Kringlunni og Smáralind, sem reknar eru undir merkjum Change, Coast og Oasis, og taka við rekstri þeirra á næstu dögum. Seljendurverslananna eru hjónin Ingibjörg Þorvaldsdóttir og Jón Arnar Guðbrandsson, sem höfðu sérleyfi fyrir þessi merki á Íslandi. „Við höfum náð frábærum árangri á Íslandi og er það Ingibjörgu mest að þakka,“ segir Jón Arnar og kímur. „Oasis-verslanin í Kringlunni hefur oft verið notuð sem sýnidæmi fyrir þær verslanir sem hafa verið að koma inn frá öðrum löndum og hefur í gegnum tíðina verið söluhæsta verslun Oasis fyrir utan Bretland.“

Jón Arnar segir að þau munu nú einblína á danska markaðinn

OASIS Í SMÁRALIND Hagar hafa keypt túu tískuverslanir í Kringlunni og Smáralind á skömmum tíma.

en þau reka fjórar Oasis-verslanir, meðal annars í Magasin du Nord, og undirbúa opnun fimmtuverslunarinnar í Illum. Hann segir að Oasis hafi fengar góðar viötökur í Danmörku og standi merkið dönskum samkeppnisaoilum fyllilega á sporði.

Samkvæmt heimildum var velta þessara fimm verslana, sem Hagar festu kaup á, rétt um þrjú hundruð milljónir króna á síðasta ári og varð góður hagnaður af starfseminni.

Hagar hafa sett stefnuna á minni sérvörverslanir að undanförnu eftir að hafa haldið að sér höndum um nokkurt skeið og eingöngu einblínt að þær stóru sérvörverslanir sem félög ið rekur eins og Debenhams og Zara. „Í framhaldi af því að

við seldum Skeljung höfum við sett stefnuna á smásöluverslunarinn,“ segir Finnur Árnason, forstjóri Haga. Hagar keypti fyrir nokkrum vikum fimm verslanir í Kringlunni um svipað leytí og félagið seldi Skeljung. Þetta voru tískuverslanirnar Karen Millen, Whistles, Shoe Studio, Warehouse og All Saints.

Finnur segir að Hagar muni opna nýja verslun í Smáralind í næsta mánuði undir merkjum bresku verslunarkeðjunnar Evans, sem selur kvenföt fyrir eldri konur.

Nær öll þessi tískumerki eiga það sammerkt að vera annað hvort í eigu Mosaic Fashions eða Shoe Studio Group, sem eru að hluta til í eigu Baugs Group, stærsta hluthafans í Höggum.

Fleiri dreifa hugbúnaði Microsoft

Fyrirtækin IOD (Innflutningur og dreifing, sem er hluti af fyrirtækjasamstæðu Tölvulistans) og Heildsala Opinna kerfa vinna eftir svokölluðu „sub-distribution“ kerfi. Það býðir að fyrirtækin geta keypt hugbúnað og hugbúnaðarleyfi af bæði íslenskum og erlendum dreifingaraðilum sem eru með beinan samning við Microsoft og endurselt smásölufyrirtækjum hér.

„Þetta mun væntanlega leiða til enn öflugi dreifingar en áður hér á landi og aukinnar samkeppni á heildsölu Microsoft-hugbúnað.

Tölvudreifing verður eftir sem áður eini íslenski dreifingaraðilinn með beinan samning við Microsoft.

- óká

PENINGAMARKAÐSSJÓDUR

9,4% *

Tilvalinn fjárfestingarkostur fyrir þá sem vilja binda fé í skamman tíma án mikillar áhættu. Enginn munur er á kaup- og sölugengi og innstæðan er alltaf laus til útborgunar.

* Ávöxtun sl. 6 mánuði færð upp á ársgrundvöll er 9,4% m.v. tímabilin 31. ágúst 2005 til 28. febrúar 2006

Peningamaðssjóður er fjárfestingarsjóður skv. lögum nr. 30/2003, um verðbréfasjóði og fjárfestingarsjóði. Rekstrarfélag sjóðsins er Rekstrarfélag Kaupþings banka hf. Fjárfestingarsjóður telst vera áhættusamari fjárfesting en verðbréfasjóður skv. lögum. Meiri áhættu fjárfestingarsjóðs er fólgin í rýmri fjárfestingarheimildum sem geta m.a. leitt til minni áhættudreifingar en í verðbréfasjóði. Nánari upplýsingar um framangreint má nálgast í útboðslýsingu eða útdrátti útboðslýsingu sjóðsins í útlíðum KB banka eða á www.kbbanki.is.

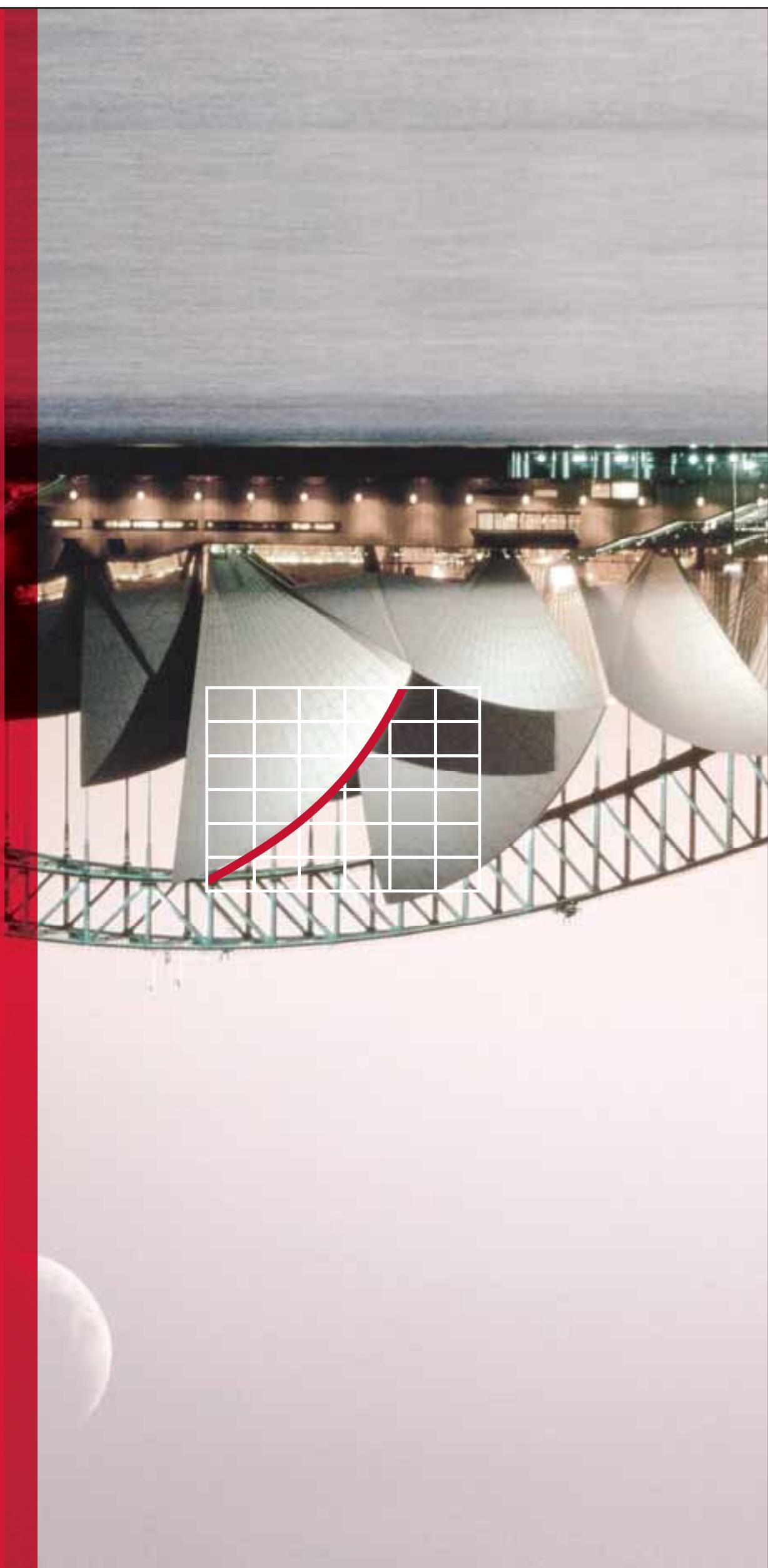
KB BANKI
- kraftur til þín!

VELGENGNI ER AÐ VITA HVERNIG LANDIÐ LIGGUR

Í viðskiptaumhverfi nútímans þarf þekkingu og snjallar lausnir til að tryggja velgengni. Glitnir sameinar alþjóðlega yfirsýn og þekkingu á fjölbreyttri starfsemi og mörkuðum.

Við bjóðum fyrirtækjum heildstæða þjónustu og ábyrga ráðgjöf sem miðar að því að tryggja fjárhagslega velgengni þeirra.

FJÁRHAGSLEG VELGENGNI ÞÍN
ER OKKAR VERKEFNI

GLITNIR

Norsk Hydro reisir álver í Katar

Norska stórfyrirtækið Norsk Hydro ætlað að byggja stórt álver í smárikinu Katar í Sameinuðu arabísku furstädæmum ásamt olíufyrirtækinu Qatar Petroleum. Álverið verður eitt það stærsta og nútíma væddasta í heimi, að sögn Norsk Hydro. Byggingarkostnaður

nemur 1,5 milljörðum Bandaríkjadölu, jafnvirði 110 milljarða íslenskra króna.

Vinna við byggingu álversins hefst á næsta ári og hefst framleiðsla árið 2009. Framleiðslugeta bess verður 585.000 tonn af áli á ári en hana verður hægt að auka á 1,2 milljón tonn.

- jab

HYDRO

Beðmál í borginni á ný?

Bandaríksa sjónvarpsstöðin HBO, sem gerði þættina Beðmál í borginni, er með raunveruleikapátt í bígerð um ástarleit kvenna í New York. Í þættinum verður fylgst með ungum og efnilegum konum í borginni og samskiptum þeirra við hitt kynið.

Að sögn bandaríksa dagblaðsins New York Times hefur prufubáttur þegar verið gerður. Þrátt fyrir þetta hefur fátt verið gefið upp um þættina annað en að Amy B. Harris, einn höfunda Beðmála í borginni, verði fremst í flokki framleiðenda. Þá hefur Bretinn Simon Andrea, sem framleitt hefur raunveruleikapætti með kynferðislegum undirtóni, verið orðaður við þá en það er talið gefa til kynna að þátturinn verði í grófara lagi. Á meðal fyrri afreka Andrea eru

BEÐMÁL Í BORGINNI Carrie Bradshaw og vinkonur hennar leituðu ástarinnar í New York.

skrif um kynferðismál í karlartímaritið Esquire. - jab

Meiri lífsgæði miðaldra fólks

Í niðurstöðum nýlegrar breskrar könnunar kemur fram að Bretar á fimmtugsaldri telja lífsgæði sín meiri nú en þegar þeir voru yngri. Rúmlega 12.000 Bretar yfir miðjum aldri tóku þátt í könnuninni en þar var meðal annars spurt um langtímasjúkdóma, sambond fólks og efnahag.

Að sögn skoska dagblaðsins Daily Record benda niðurstöðurnar til þess að fólk um fimmtugt eigi oft lengri hamingju-stundir en það átti þegar það var yngra og dr. Gopal Betuveli, sem stjórnaði könnuninni, sagði niðurstöðurnar sýna að meiri hluti þáttakenda teldi lífsgæði

ELDRI BORGARAR Í LEIKFIMI Bretar yfir fimmtugu telja lífsgæði sín hafa aukist.

sín aukast eftir því sem þeir yrðu eldri. - jab

Bertelsmann ihugar sölu

Stjórn þýsku fjölmölasamsteypunnar Bertelsmann er sögð ihuga að selja helningshlut fyrirtækisins í Sony BMG, einu stærsta útgáfufyrirtæki í heimi. Stjórnendur Bertelsmann og Sony munu hittast í vikunni og ræða söluna. Ólíklegt bykir að Sony í Bandaríkjunum kaupi hlut Bertelsmann, sem metinn er á 1,6 milljarða evra.

Tekjur Sony BMG minnkuðu um 16,5 prósent á síðasta ári. - jab

BJÓR Danir drekka nú minna í matartímanum en fyrir fjórum árum.

Minni bjórdrykkja í Danmörku

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson skrifar

Niðurstöður nýlegrar könnunar sem danska lýðheilsustofnunin gerði á síðasta ári benda til að Danir drekki minna af bjór í hádeginu nú en áður. Breitingarnar eru tilkomnar vegna vinnureglna sem stjórnendur fyrirtækja hafa sett starfsfólkini sínu en í könnuninni kemur fram að einungis ellefu prósent Dana skola hádegisverðinum niður með miðinum gyllta. Fyrir fjórum árum drakk rúmur helmingur, eða 56 prósent, bjór með hádegismatnum.

Morten Wiberg, talsmaður lýðheilsustofnunarinnar, segir Dana hafa augljóslega komist að þeirri niðurstöðu að áfengi og daglaunavinna eigi ekki vel saman.

„Starfsmennirnir vita að þeir þurfa að standa sig en bjór hægir á framlagi þeirra,“ sagði hann og benti á að stjórnendur fyrirtækja hefðu gert sér

grein fyrir þessu og fengju meira út úr hverjum starfsmanni eftir að þeir settu tappann í flóskuna.

Í könnuninni kemur jafnframt fram að 27 prósent byggingarverkamanna leyfi sér enn að njóta ölsins í hádeginu. Það er umtalsverð fækken frá því árið 2002 þegar 82 prósent þeirra drukku bjór með snarlinu.

Þá drekka einungis þrjú prósent kennara bjór í matartímanum, sem er 38 prósentum minna en fyrir fjórum árum.

1.978 fyrirtæki með tíu starfsmenn og fleiri tóku þátt í könnuninni.

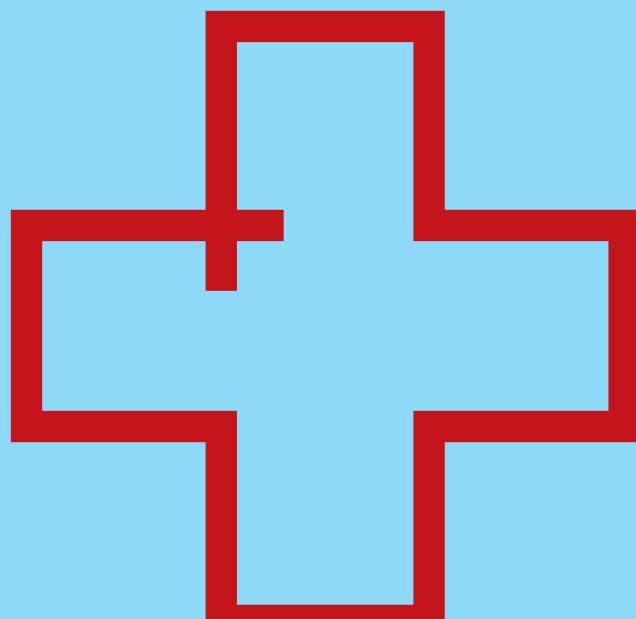
Bjórneysla hefur dregist saman í Danmörku á síðastliðnum áratug en hún nemur tæpum 500 milljón lítrum á ári.

Fjármögnun reikninga

Með því að breyta lánsviðskiptum í staðgreiðslu er hægt að ná fram verulegum sparnaði við innkaup með því að nýta staðgreiðslu eða magnafslátt. Midt Factoring býður þér að fá stóran hluta upphæðar vörunnar greiddan um leið og reikningur hefur verið sendur út og vara afhent. Það hlutfall er að jafnaði 80%. Þannig kemst þú hjá vanskilakostnaði og getur náð fleiri viðskiptavinum með því að bjóða þeim lengri greiðslufrest. Við greiðum þér svo afganginn þegar skuldarinn hefur staðið í skilum við okkur.

Fyrirtækið hefur því aðgang að lausafé, getur nýtt sér staðgreiðsluafslætti og lækkað fjármagnskostnaðinn.

Kynntu þér málið á www.mfi.is

Gerðu eitthvað þarfara við peningana en að bíða eftir þeim.

Midt Factoring
á Íslandi hf.

Best í Norður-Evrópu!

Við hjá Opnum kerfum erum ákaflega stolt af því að hafa verið valin besti „Premier“ samstarfsaðili Cisco í Norður-Evrópu. Þessum árangri hefðum við aldrei náð nema í nánu samstarfi við kröfuharða viðskiptavini okkar. Viðurkenningin mun hvetja okkur til frekari dáða.

Starfsfólk Opinna kerfa

OPIN KERFI

Nefrennsli en engin lungnabólga

Íslensk fjármálfyrirtæki og efnahagslíf hafa glímt við neikvæða umræðu að undanförnu. Hér er auðvitað ekki allt í himnalagi, en fráleitt að mála skrottann á vegginn. *Haflidi Helgason* veltir fyrir sér umræðunni og stöðunni á markaðnum.

Árið á íslenskum hlutabréfamarkaði hófst með mikill flugeldasýningu, svo mikilli að mörgum þótti nóg um. Hækkan íslenskra hlutabréfa undanfarin ár, einkum bréfa fjármálfyrirtækja, hefur verið gríðarleg og ekki von til þess að sama hraða yrði haldið til eilfðar.

RÉTTMÆTI OG RANGFÆRSLUR

Bankarnir hafa aukið umsvif sín verulega og eigið fé og eignir vaxið með ógnarhraða. Uppseifla í efnahagslífinu og sterk króna hafa skapað tækifæri til ytri vaxtar í útlöndum. Í Evrópu er allt með hægara sniði en hér. Vextir eru lágor og lítið að gerast í efnahagslífinu. Bankarnir og útrásarfyrirtækjinn hafa nýtt sér kjöraðstæður á markaði. Lánsfé í evrum er ódýrt og eigið fé í íslenskum krónum verðmeira en áður. Þar við bætist að peningar í umferð innanlands hafa verið umtalsverðir og kjöraðstæður til að sækja sér aukið hlutafé á markað. Þetta hefur stuðlað að mikilli erlendri fjárfestingu og sókn á aðra markaði. Ekkert varir hins vegar að eilfu og upp á síokasti hafa Íslendingar fengið að kenna á fylgiskum áberandi velgengni. Vantrú, öfund og jafnvel illvilja, þar sem allt er túlkad á versta veg.

Það hafði reyndar örlað á efasemendum um að vöxtur bankanna stæðist nákvæma skoðun. Greiningardeild Royal Bank of Scotland um Kaupping banka olli smá titringi. Hún var reyndar illa unnin og illa igrundud, en síðan þá hafa fleiri orðið til að endurtaka réttmætar ábendingar um áhættu í rekstri bankanna og rangfærslur um íslenskt efnahagslíf og starfsemi fjármálfyrirtækjanna.

SLEGGJUDÓMARNIR FALLA

Í umræðunni hér heima örlaði á því sama. EKKI var gerður greinarmunur á áhættu og réttmætri viðvörun og sleggjudómum erlendra greiningardeilda og fjölmöldu. Viðbrögðin létu ekki á sér standa; krónan fél og hlutabréf lækkuðu. „Er allt að hrynda?“ var spurningin sem dundi að öllum þeim sem fylgjast með markaðnum. Menn gláptu á lækkun hlutabréfa og veikingu krónunnar, án þess að setja það í samhengi við að allir voru sammála um að krónan væri af skaðlegum styrk og að hlutabréf gætu tæplega hækkað með þeim hraða sem var í upphafi árs. Það sem gerðist var einfaldlega að við vorum minnt að það að ytri þættir hafa áhrif á líf okkar og markaður sem er verðlagður miðað við að menn mæti aldrei neinu mótlæti er líklega ekki rétt verðlagður.

Staða bankanna og efnahagsmála gefur ekki tilefni til mikillar svartsýni, en heldur ekki þeirrar bjartsýni sem farin var að einkenna alla umræðu hér á landi. Útrásin og vöxturinn sem verið hefur í viðskiptalífinu mun halda áfram, en kannski ekki á sama hraða og síðasta ár. Danir virðast margir hverjur anda léttar og vera um það bil að sannfæra sig um að uppgangur ungra Íslendinga hafi verið vondur draumur. Innanlands

eru líka einhverjur sem eru langbreyttir á að klípa sig í handlegginn til að vekja sig af martröð síðustu ára og telja sig nú loksns vaknaða. Þeir sem þannig nálgast veruleika útrásarinnar og viðskiptanna munu sennilega þurfa að klípa sig í handlegginn í nokkur ár enn. Stærð og styrkur íslenskra banka og fyrirtækja er kominn til að vera.

SÁRAR TÆR

Þeir sem hratt fara yfir, ekki síst ef þeir gera það í fjölmenni, komast ekki hjá því að stíga á einhverjar tær. Sárustu tærnar virðast nú vera í Danmörku. Þaðan eru verstu sögusagnir um áhættu bankanna og veikleika íslensks efnahagslífss komrar. Þar fer fremstur í flokki Danske Bank. Um það bil sem umræða um íslenskt efnahagslíf og bankana var á leið í skyngslegrí farveg birti greiningardeild Danske Banks skýrslu um horfur í íslensku efnahagslífi. Skýrslan var á yfirborðinu vel unnin, en leitun er á hagfræðingi sem eitthvað þekkir til íslensks efnahagslífss sem er sammála þeiri mynd sem þar er dregin upp. Sumt mun ekki lifa, en annað fer á sveim og mun dúkka upp í umræðu um Ísland næstu mánuðina. Verst er þar samlíkingin um að aðstæður hér séu svipadar og í Taílandi og Tyrklandi skómmu áður en þessar þjóðir gengu í gegnum efnahagskrepnu og fjármálakreppu. Sá samanburður stenst ekki nema slælegustu yfirborðsskoðun, en nógir eru um síkt í þessum heimi. Íslendingar verða að vera duglegir að brjóta niður þennan alranga samanburð, því hann getur undið upp á sig og orðið til þess að veikja traust á okkur.

EKKI ÖLL GAGNRÝNI RÖNG

Menn geta svo spurt sig hvort þessi

gagnrýni á efnahagslífið og bankana sé á engu byggð. Svarið er að auðvitað eru glæðurnar fyrir hendi og þegar margin físbælgir fara saman er hægt að ná upp eldi í skamman tíma þrátt fyrir rýrt eldsneyti. EKKI bætir úr skák þegar lurkum er kastað á sílan eld. Stjórn efnahagsmála hefur ekki verið nægjanlega aðhaldssöm og hagfræðingar hafa margoft bent á hættuna af slaka ríkisstjórnarinnar í efnahagsmálum. Það er einkum tvennt sem kynt hefur undir þenslunni; tímasetning hækkunar húsnaðislána og tímasetning skattalaekkana. Afgangur af ríkisfjármálum hefur ekki verið nægur og mun hverfa hratt þegar dregur úr þenslunni. Ríkið skuldar að hins vegar lítið og hefur verið að greiða niður skuldir.

Við erum hins vegar skuldug þjóð. Íslendingar skulda 324 prósent af landsframeiðslu sinni erlendis. Það er há prósenta, en eins og Jón Steinsson hagfræðingur benti á í grein í Morgunblaðinu eru verulegar erlendar eignir á bak við bessar skuldir. Nettó erlend skuldastaða er samt sem áður há, 83 prósent af landsframeiðslu. Þar verða menn að horfa til þess að við erum yngri þjóð en nágrennar okkar og eignum því fleiri tekjumyndandi ár fram undan til að greiða af þessum skuldum. Þeir sem einblína á brúttó skuldastöðuna, eins og Danske Bank, eru raunar að halda því fram að við sem hagkerfi getum ekki vaxið út fyrir okkur sjálf. Stór hluti skuldanna er háar skuldir fyrirtækja vegna erlendra fjárfestinga. Skuldir sem koma hagkerfinu hér ekkert við, nema að þær munu skila sér sem arður ef fjárfestingarnar reynast arðsamari, en vaxtagreiðslur af lánunum. Við verðum að vona að svo sé og svo sem fátt sem bendir til annars.

GLITNIR STYRKIR SIG

Bankarnir fjármagna sig í sífellt meiri mæli með skuldabréfaútgáfum. Íslensk innlán standa engan veginn undir vexti útlána þeirra. Þar við bætist að sílik fjármögnum banka færist í vöxt. Sparnaður er að breytast. Bankabækurnar víkja fyrir söfnunarlfítryggingum og fjárfestingarsjóðum ýmiss konar. Slíkir sjóðir dreifa áhættu með kaupum á hlutabréfum og skuldabréfum ríkja, banka og fyrirtækja. Þessi markaður er ólíklega að loka á næstunni.

Hins vegar þurfa bankarnir að glíma við þá staðreynd að álag bréfa þeirra á eftirmarkaði hefur hækkað og ef það gengur ekki til baka mun fjármögnum þeirra verða dýrar. Það getur svo aftur þýtt að hægja muni á vexti þeirra. Vöxtur bankanna hefur verið geysihraður og eflaust lítið mál fyrir þá að taka þá á innri þáttum starfseminnar til að takast á við frekari vöxt síðar. Bankarnir hafa farið misvel út úr umræðunni. Uppbygging Glitnis hefur verið meira í takt við hefðbundna evrópska banka og bankinn nýtur þess nú í mun minna á lagi á skuldabréf sín. Bankinn hefur nú fengið lánshæfismat hjá Standard og Poor's sem er til þess fallið að slá á umræðuna. Glitnir stendur eftir sterkari en áður, en lánshæfismatið mun eflaust gagnast hinum einnig í umræðunni.

Enginn veit hvert markaður stefnr, en ekki er ástæða til að ætla að undirstöðurnar séu ótraustar. Umræðan er hins vegar hættuleg og mikilvægt að bankarnir dragi lærðom af henni og nýti sér til að mæta sílku í framtíðinni. Því meira áberandi sem við verðum í viðskiptum í öðrum löndum, því líklegra er að reynt sé að koma á okkur höggi. Að einhverju leyti er það undir okkur sjálfum komið hvort það tekst.

Kafbátur mánaðarins **Pizzabátur**

með öllu því grænmeti sem við höfum upp á að bjóða

Gildir í mars 2006 • Gildir ekki í Stjórnunáli • Gildir ekki með öðrum tilboðum

6 tommu bátur kr. 299
12 tommu bátur kr. 598

SUBWAY

LÖGFRÆDINGARNIR OKKAR KUNNA MEIRA EN BARA LÖGFRÆÐI.

Viðskiptalögfræði á Bifrost

Námið samþættir með markvissum hætti viðskipta- og lögfræðigreinar. Frá upphafi er því stefnt að sérhæfingu innan lögfræðinnar með því að veita nemendum traustan grunn á hagnýtu sviði viðskiptalífsins.

Stjórnendanám. Hugmyndin á bakvið viðskiptalögfræðina er að búa nemendum undir að takast á við þau fjölbreyttu verkefni sem bíða stjórnenda í atvinnulífinu. Þar þarf að fást við viðfangsefni sem krefjast þekkingar, jafnt í viðskiptafræði sem og lögfræði.

Námið er sex annir. Þú getur lokið BS námi á sex önnum. Metnaðarfullir nemendur geta lokið sex önnum á tveimur árum. Mikið er lagt upp úr verkefnavinnu í smærri hópum og raunhæfum verkefnum. Reynslan hefur sýnt að útskrifaðir nemendur eru eftirsóttir starfskraftar viðsvegar í atvinnulífinu og eru m.a. vel undir það búnir að hefja feril sinn hjá fjármála, endurskoðenda- og ráðgjafafyrirtækjum.

Framhaldsnám. Þeir sem hyggja á frekara nám eftir viðskiptalögfræðina geta tekið MS gráðu í viðskiptalögfræði. Standi hugur fólks til þess að stunda málflutningsstörf er hægt að taka ML gráðu í lögum sem framhaldsnám.

Frekari upplýsingar:

www.bifrost.is

311 Borgarnes | Sími 433 3000

VIÐSKIPTAHÁSKÓLINN

BIFRÖST

Stjórnenda- og leiðtugaskóli í 88 ár

VIÐ ERUM ICELANDAIR

Icelandair er alþjóðaflugfélag sem leggur áherslu á gæðaþjónustu með hagsmuni viðskiptavina og starfsfólks að leiðarljósi. Við fljúgum í reglulegu áætlunarflugi til 22 áfangastaða í Vestur-Evrópu og Norður-Ameríku. Árið 2005 flutti félagið 1.526.241 farþega. Starfsmenn: Um 1000. www.icelandair.is

VIÐ ERUM ITS

Icelandair Technical Services (ITS) annast viðhald flugvélá Icelandair og fleiri flugfélaga, í Keflavík og erlendis. Einnig annast félagið viðhaldspjónustu fyrir erlend flugfélög sem lenda á Keflavíkurflugvelli. Starfsmenn: 220.

VIÐ ERUM IGS

Iceland Ground Services annast flugvallarþjónustu við flugfélög og farþega á Keflavíkurflugvelli. Flugþjónustan skiptist í fjórar deildir: Flugafgreiðslu, flugeldhús, veitingaþjónustu í flugstöð og fraktmáðstöð. Starfsmenn: Rúmlega 400. www.igs.is

VIÐ ERUM ICELANDAIR CARGO

Icelandair Cargo er flugflutningafyrirtæki á leiðum yfir Norður-Atlantshaf þar sem flutningur til og frá Íslandi er kjölfestan. Félagið heldur uppi reglulegu fraktflugi til ýmissa áfangastaða í Evrópu og Norður-Ameríku. Starfsmenn: Tæplega 50. www.icelandaircargo.is

VIÐ ERUM LOFTLEIDIR ICELANDIC

Loftleiðir Icelandic býður ferðaskrifstofum og flugfélögum um allan heim úrvals leiguþjónustu, leigu á flugvélum og áhöfnum. Starfsmenn: Tæplega 10. www.loftleidir.com

VIÐ ERUM FLUGFÉLAG ÍSLANDS

Flugfélag Íslands annast áætlunarflug innanlands. Auk þess heldur félagið uppi áætlunarflugi til Færeys og Grænlands. Farþegar árið 2005: 338 þús. Starfsmenn: 240. www.flugfelag.is

VIÐ ERUM ICELANDAIR HOTELS

Félagið rekur keðju heilsárshótel a undir vörumerkinu Icelandair Hotels og keðju sumarhótel a undir merkjum Hótel Eddu. Á sumrin, þegar öll hótelin eru í rekstri, eru þau 23 viðs vegar um landið. Starfsmenn: Rúmlega 250. www.icehotel.is

VIÐ ERUM ICELAND TRAVEL

ÍSLANDSFERÐIR

Íslandsferðir eru ferðaheilda sem sérhæfir sig í sölu, skipulagningu og umsjón með ferðum til Íslands og leiðsögn og annari þjónustu hér á landi við erlenda ferðamenn. Starfsmenn: 50. www.icelandtravel.is

VIÐ ERUM FJÁRVAKUR

Fjárvakur annast bókhald, uppgjör og launavinnslu fyrir félög innan Icelandair Group. Félagið er eitt stærsta fyrirtækið á íslenskum markaði sem tekur að sér umsjón verkbátta á fjármálasviði. Starfsmenn í árslok 2005: Tæplega 70.

VIÐ ERUM BLUEBIRD CARGO

Fraktfugfélagið Bláfugl rekur fimm Boeing 737 fraktfugvélar á alþjóðlegum fraktflutningamarkaði og fara 80% starfseminnar fram erlendis. Starfsmenn: Tæplega 70. www.blafugl.is

VIÐ ERUM
ICELANDAIR GROUP

GÓÐ HUGMYND FRÁ ÍSLANDI

Fyrirtækin sem mynda Icelandair Group eru með starfsemi um allan heim og hafa þjónað Íslendingum og tengt Ísland við umheiminn í tær 70 ár. Frábært starfsfólk á öllum mörkuðum fyrirtækjanna, 2.300 einstaklingar, hafa notfært sér góðar hugmyndir í starfi sínu. Einstakt leiðakerfi yfir Norður-Atlantshaf og öflugur flugfloti með skilvirkri nýtingu hafa gefið okkur kraft til að ná framúrskarandi árangri á alþjóðamarkaði.

Fleiri líta krónuna hornaugu

Hagfræðistofnun Háskólans segir í nýlegu riti betra að halda krónunni en skipta yfir í evru. Raddir ágerast þó sem telja skipti óumflýjanleg. Forsætisráðherra vill aukna umræðu og Samtök iðnaðarins vilja sækja um Evrópusambandsaðild. Útvegsmenn hafna aðild, en vilja taka hér upp evru einhliða. *Óli Kristján Ármannsson* kynnti sér umræðuna.

Til eru fjölmög dæmi um að semja megi um alls konar hluti. ... fjöldi smáþjóða notar evruna, svo sem Vatíkanið, Mónakó, San Marino og Svartfjallaland. Fyrstu þrjú lönd-in slá meira að segja eigin mynt með sérstöku leyfi Evrópusambandsins.

Skiptar skoðanir eru um kosti þess og galla að halda í krónuna sem gjaldmiðil. Hingað til hefur alment verið litið svo á að evran yrði tæpast tekin upp hér á landi í stað krónunnar nema sem hluti af fullri aðild landsins að Evrópusambandinu. Þá hefur verið bent á að einhliða upptaka evru án aðildar að sambandinu jafngilti því að taka á sig skuldbindingar og óþægindi án þess að á móti væru tryggð réttindi og tækifæri.

Núna heyrast einnig í umræðunni raddir um að ef til vill megi semja um aðild að Efnahags- og myntbandalagi Evrópu án þess að ganga í Evrópusambandið. Bent er á að fordæmi séu fyrir slíkum sérsamningum, svo sem um aðild að Schengen-samstarfinu, sem aðeins átti að eiga við Evrópusambandsríki. Þá er einnig bent á að Ísland sé nú þegar hluti af innri markaði Evrópusambandsins með aðild sinni að Evrópska efnahagssvæðinu.

ÚTVEGSMENNINN VILJA EVRU

Núna þýsta bankarnir á í gengisumræðunni og sagði Sigurður Einarsson, stjórnarformáður Kaupþings banka, í nýlegu viðtali við Fréttablaðið krónuna vera „fáránlega“. Hann bendir á að sjötíu prósent tekna bankans komi frá útlöndum og segir umræðu

segist vera talsmaður þess að taka hér jafnvæl upp evru einhliða, en telur um leið að ekki hafi verið fullkennaður sá möguleiki að fá aðild að Efnahags- og myntbandalagi

Evrópu án Evrópusambandsaðildar. Hann segir nauðsynlegt að velta upp öllum möguleikum í ástandi þar sem mikil þensla ríki og stjórnvöld grípi ekki til mótvægiságerða,

Myntbandalagið eitt er ólíklegur kostur

Halldór Ásgrímsson forsetisráðherra segist telja að upptaka evru kalli á innsgöngu í Evrópusambandið.

„Mér finnst þó áhugavert að fram fari umræða um mögulega aðild að Efnahags- og myntbandalagi Evrópu eingöngu. Evrópusambandið, bæði framkvæmdastjórnin og ráðherrar sem ég hef rætt við, hafa talið að fyrir því væri ekki pólitískur vilji,“ segir Halldór en telur þó að sú leið væri fær hvort heldur sem er frá form- eða lagalegu sjónarhorni. „Evran var tekin upp vegna innri markaðarins og við erum aðilar að honum. Þar af leiðandi væri eðilegt að við gætum í leiðinni verið aðilar að evrópska myntbandalaginu. Hingað til hafa svörin hins vegar verið skýr á þá leið að það geti aðeins aðildarríki Evrópusambandsins og reyndar eru bau ekki einu sinni öll aðilar að því.“

Á hádegisfundin með forsetisráðherra í Háskólanum í Reykjavík á mánuðag kom fram í mál hans að krónan hlyti að verða þrándur í götu

FORSÆTISRÁÐHERRA Halldór Ásgrímsson á fundi í Háskólanum í Reykjavík 27. mars 2006.
MARKAÐURINN/GVA

fyrirætlana um að koma hér á fót alþjóðlegri fjármálmáðstöð og í að laða að erlend fyrirtæki. „Stöðugleiki er mikilvægur fyrir tiltrú og stöðugleiki á Íslandi, bæði í efnahags- og fjármálum, hlýtur að vera mikil forsenda þess að erlendir aðilar hafi á því tiltrú að setja sig hér niður,“ segir hann og hvetur til aukinnar umræðu um stöðu íslensku krónunnar og viðhorfsins til innsgöngu í Evrópusambandið.

„Staðreyndin er að alltaf verður erfitt að reka íslensku „Til þess er umræðan ekki enn nægilega þroskuð.“

LÖND SEM NOTA EVRUNA

Ríki með fasttengingu við evruna: Bosnía og Hersegóvina, Búlgaria, Benín, Búrkina Fasó, Kómóreyjar, Danmörk, Eistland, Filabeinsströndin, Grænhöfðaejyar, Miðbaugs-Ginea, Gabon, Gínea Bissá, Kamerún, Kongó, Kýpur, Mið-Afríkulyðveldið, Malí, Marokkó, Níger, Senegal, Tóbog, Tsjad og Ungverjaland, auk sjálfssjórnarsvæða sem tilheyra Frakklandi (Mayotte, Saint-Pierre, Miquelon, Franska-Pólynesía, Nýja-Kaledónía og Wallis og Futunaeyjar).

Heimild: <http://wilkiecollins.demon.co.uk/euro/eurocountries.htm>

ferðaþjónustu og iðnaði hafa liðið fyrir allt sterkt gengi hennar að undanförnu. Hann

BJARNI MÁR GYLFAÐSON Hagfræðingur Samtaka iðnaðarins segir aðildarumsókn að Evrópusambandinu eina vitið og hagstjórn landsins muni í framhaldinu taka mið af sílki ákvörðun.

TRYGGVI ÞÓR HERBERTSSON Forstöðumaður Hagfræðistofnunar Háskóla Íslands segir stöðu íslensku bankanna vera það eina sem mæli með upptöku evru hér á landi.

FRIÐRIK J. ARNGRÍMSSON Framkvæmdastjóri Landsbands íslenskra úttegsmanna vill losna við krónuna og taka upp evru, en alls ekki ganga í Evrópusambandið.

með þeim afleiðingum að stýrivexti þurfi að hækka meira en ella og það leiði til „spá-kaupmennsku með gríðarlegri útgáfu útlendinga á skuldabréfum í íslenskum krónum, sem hefur ekkert með íslenskt efnahagslíf eða íslenska hagsveiflu að gera, en styrkir krónuna úr hófi“. Hann segir hins vegar deginum ljósara að ekki sé hægt að ganga inn í Evrópusambandið. „Ekki ef við eignum að gangast undir sameiginlegu fiskveiðistefnu.“

Tryggvi Þór Herbertsson, forstöðumaður Hagfræðistofnunar, segir alveg ljóst að landið fái ekki aðild að myntbandalagi Evrópu án þess að ganga í Evrópusambandið. „Af hverju ætti Evrópusambandið að vilja sjá um peningamálastjórn fyrir eithvert sjálfstætt ríki sem ekki er tengt því?“ spyr hann. Í nýrri skýrslu Hagfræðistofnunar um framtíðarskipan gengismála sem Tryggvi vann ásamt Gylfa Zoega er komist að þeirri niðurstöðu að Íslendingum sé betur borgið með núverandi fyrirkomulagi í gengismálum en með því að ganga í evrópska myntsamstarfið. Þar segir að hér hafi mikil gengið á í hagkerfinu með stóriðju, auknum útlánum, viðskiptahalla og erlendri skuldasöfnun og að með núverandi gengisfyrirkomulagi hafi hagkerfið sýnt af sér mikinn sveigjanleika. Í skýrslunni segir einnig að óvist sé hvort afleiðingarnar hefðu orðið hagstæðari með evrunni þótt útlánaaukning og neysla hafi farið of geyst, verðbólga hefði líklega aukist enn meira og hækkað gengið. „Ég held að tómt mál sé að tala um annað en þessa two kosti, núverandi fyrirkomulag og þá með styrkari hagstjórn, eða innögungu í Evrópusambandið og upptöku evrunnar. Aðrir kostir koma ekki til greina, hitt eru bara vangaveltur og patentlausnir sem ekki virka til lengri tíma litio,“ segir Tryggvi og telur að hvort sem tekin sé upp evra eður ei þurfi fjármálastjórn hér að vera stöðugri, vandinn sem við blasí sé sá sami. Hann segir að það eina sem mæli með upptöku evru hér sé staða íslensku bankanna. „Vandamálið með bankana núna stafar fyrst og fremst af stærð þeirra í hagkerfinu. Ef við værum með evru og inni í Evrópusambandinu stæðu þeir ekki frammi fyrir þeim spurningum sem þeir standa frammi fyrir núna. Bankarnir geta hins vegar einfaldlega leyst þessi mál með því að skipta bara um lögheimili, að flytja úr landi,“ segir hann en bætir við að þá vakni sú

spurning hvort það sé hagkvæmt fyrir land og þjóð. „Á þessu er engin einföld lausn.“

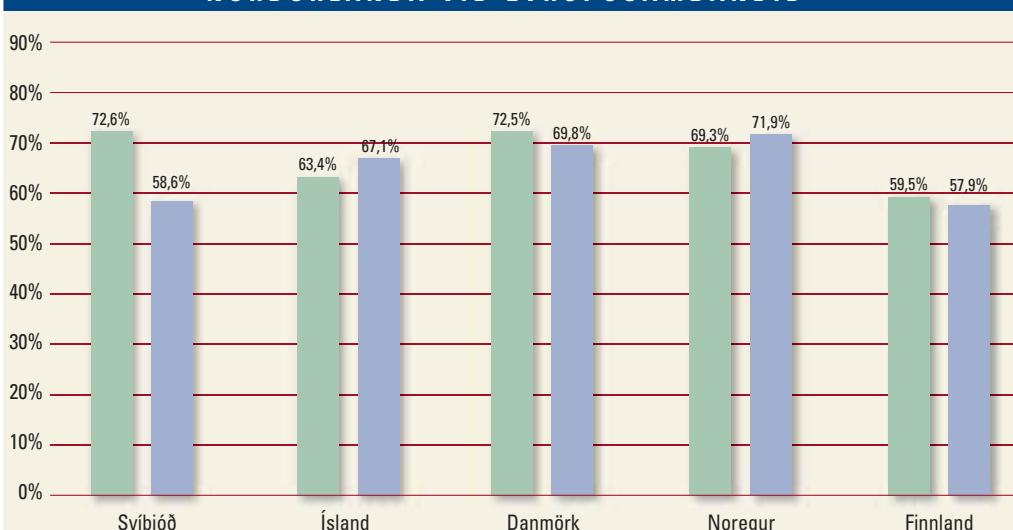
GENGISVEIFLUR VEKJA UMRÆDUNA

Bjarni Már Gylfason, hagfræðingur Samtaka iðnaðarins, bendir á að um sjötíu prósent af utanríkisviðskiptum okkar séu við Evrópu og segir svipaða sögu að segja að hinum Norðurlöndunum að frátoldu Finnlandi, þar sem hlutfallið sé nær sextíu prósentum. „Þetta er sérstaklega athyglisvert þar sem Finnland er eina landið á Norðurlöndum sem notar evru,“ segir hann og bendir á að forsvarsmenn finnsks atvinnulífs hafi sagt að aðild landsins að Evrópusambandinu og evrunni hafi skipt sköpum fyrir endurreisn efnahagslífsins þar eftir mikla niðursveiflu sem landið lenti í í kjölfar falls Sovétríkjanna. „En brátt fyrir að nota evruna eiga Finnar, að eigin mati, í erfðoleikum með að laða til sín erlenda fjárfesta. Bein fjárfesting er samt sem áður mun meiri í Finnlandi en hér og þar skiptir gjaldmiðillinn líklega mestu,“ segir Bjarni og telur einsýnt að ef Finnar sjái sér hag í að nota evru sé ástæðan þeim mun meiri til að nota hana hér, þar sem við eignum mun meira undir viðskiptum við Evrópu en Finnar.

„Bæði höfum við talið að evran hentaði okkur miklu betur og myndi leysa ýmis langtíma vandaðamál,“ segir Bjarni og bendir á að umræða um gjaldmiðillinn fari af stað nú í kjölfar sveiflna á gengi krónunnar. „Það sama gerðist 2001 begar gengið lækkaði mjög skyndilega.“ Hann segir sterkt eða veikti gengi krónunnar í sjálfu sér engin rök með eða á móti upptöku evrunnar. „Vandamálið er fyrst og fremst að hún sveiflast svo mikil og starfsskilyrði fyrirtækja eru svo óstöðug. Sifelldar breytingar gera fyrirtækjum unum erfitt um við að gera áætlanir og starfa á stöðugum grunni.“ Jafnframt vill

hann ekki útloka þann möguleiki að semja megi um aðild að Efnahags- og myntbandalagi Evrópu án Evrópusambandsaðildar. „Til eru fjölmög dæmi um að semja megi um alls konar hluti. Til dæmis átti Schengen-samstarfið bara að vera fyrir lönd Evrópusambandsins,“ segir hann og bendir um leið að fjöldi smáþjóða noti evruna, svo sem Vatíkanið, Mónakó, San Marínó og Svartfjällaland. „Fyrstu þrjú löndin slá meira að segja eigin mynt með sérstöku leyfi Evrópusambandsins.“

HLUTFALLSLEGT VÆGI INN- OG ÚTFLUTNINGS NORÐURLANDA VIÐ EVRÓPUSAMBANDIÐ*

*Miðað við árið 2004. Heimild: Hagstofur viðkomandi landa. Samantekt: Samtök iðnaðarins.

28 PRÓSENT VIRK PENINGAMÁLASTEFNA

Bjarni segir erfitt að sjá fyrir þróun efnahagsmála, hvort heldur sem það er við óbreytt ástand eða upptöku evru. „Ástæðan fyrir því að vextir eru hærra hér en annars staðar er náttúrlega fyrst og fremst sú að verðbólga er meiri hér en annars staðar. Svo er spurning hvort verðbólga er ekki meiri út af krónunni og þeirri peningamálastefnu sem hér er beitt.“ Bjarni segir ljóst að um leið og stefnt sé að því að taka upp evru hverfi frá okkur hluti fjármálastjórnarinnar, vaxtaákvarðanir Seðlabankans. „Hingað til hefur okkur gengið mjög illa að beita ríkisútgjöldum til að hafa áhrif á hvernig efnahagslífið bróast og virðumst algjörlega ófær um að slá á þenslu með því að draga úr ríkisútgjöldum. Þetta þarf klárlega að breytast og upptaka evru og innganga í Evrópusambandið er ákveðið agatæki í þessum efnunum. Þá hreinlega verða menn að haga ríkisfjármálunum með skynsamlegri hætti, en eins og efnahagsstjórnin hefur verið undanfarin ár leggst hún alfaríð á Seðlabankann. „Árangurinn segir Bjarni svo að láti á sér standa. „Nú eru liðnir um það bil sextíu mánuðir frá því við tókum upp verðbólgu markmið og Seðlabankinn fékk frelsi til að ákvarða vexti. Af þeim sextíu mánuðum hefur verðbólga bara verið á eða undir verðbólgu markmiðum í sautján mánuði, sem er 28 prósenta árangur. Parna er eiththað ekki alveg að virka.“

Þá segir Bjarni ekki mega gleymast í umræðu um evruna að hún breyti allri myndinni og þýði því lítið að horfa til baka og reyna að sjá hvort hentað hefði á einum eða öðrum tíma að vera með evru. „Síðastiðið ár hefði til dæmis ekki verið sérstaklega gott að vera með evru því þá væri verðbólga hér einfaldlega meiri. En svona er ekki hægt að svara því ef við hefðum verið í myntsamstarfi þá hefðum við væntanlega hagað ýmsum málum með öðrum hætti. Ef við ákvæðum nú að stefna að myntsamstarfi og gerðum nokkurra ára áætlanum þar um, þá færur um leið ákvæðir þættir í efnahagslífinu að taka mið af því. Gengið færir að haga sér öðruvísi, þetta hefði áhrif á þróun kjarasamninga og vaxta. Ákvörðunin ein er ákveðið agatæki.“ Eins segir Bjarni þau rök að hagsveifla hér sé úr takti við þá evrópsku og því henti evran ekki vera rétta í sögulegu ljósi, þar sem efnahagslífið hafi byggt á sjávararútvegi og hagsveiflu hér átt rætur að rekja til verðfalls sjávarafurða eða aflabrests. „Núna hefur efnahagslífið tekið að byggja á fleiri þáttum. Við erum komin með öfluga stóriðju, ferðaþjónustu, þjónustu-íðnað, fjármálastarfsemi, hótækniðnað og fleira sem er að gjörbreyta áhættudreifingu hagkerfisins,“ segir hann og telur jafnframt að ákvörðun um upptöku evru myndi ein og sér hafa hagsveiflu jafnandi áhrif. „Hjörtu hagkerfanna færur smám saman að slá meira í takt.“

VALKOSTIR I GENGISMÁLUM

1 Áframhald á númerandi ástandi með fljóandi gengi. Þar ræðst gjaldmiðillinn á markaði og Seðlabankinn setur sér verðbólgu markmið og hefur frelsi til að ákvarða vexti til að ná því markmiði.

2 Innganga í Efnahags- og myntbandalag Evrópu með inngöngu í Evrópusambandið.

3 Tvhílið fastgengi líkt og Danir eru með gagnvart Evrópusambandinu. Þá vinna saman seðlabankar lands og Evrópu í að halda gengi gjaldmiðlanna stöðugu hvor gagnvart öðru. Sérfróðir telja ólíklegt að Seðlabanki Evrópu sái ástæðu til að hafa slíkt samkomulag við Ísland á meðan þa væri ekki í Evrópusambandinu.

4 Einhlíða upptaka gjaldmiðils, eða það sem stundum er kallað „dollaravæðing“. Þá yrðu bara fluttar inn evrur og krónunni skipt út. Fjöldi dæma er um að lönd hafi farið þessa leið, sérstaklega í Suður-Ameríku, og þá um leið í mikilli efnahagskrísu. Sérfræðingar segja þessa leið óheppilega því með henni fáist ekki nægilegur trúverðugleiki, enda ekki sem segir að lönd geti ekki snúið aftur til fyrri gjaldmiðils ef harðnar á dalnum.

5 Einhlíða fastgengi er valkostur sem í raun var hér í gildi fyrir árið 2001. Ákveðið var vísítolugildi og markmið Seðlabankans að halda genginu mjög nálægt því. Þetta segja sérfræðingar hafa gengið illa eftir að teknir voru upp frjálsir fjármagnsflutningar, enda sá möguleiki fyrir hendi að áhættufjárfestar geri árásir á myntir og nýti sér veikleika í kerfinu.

6 Þá eru möguleikinn á formlegri inngöngu í Myntbandalag Evrópu án aðildar að Evrópusambandinu. Tölverð óvissa ríkir um hvort möguleikinn sé fyrir hendi færur stjórnvöld hér fram á það í pólitískum viðræðum við Evrópusambandið. Sérfróðir telja þó ljóst að embættismenn sambandsins álíti leiðina ófæra.

7 Þá eru til lönd á borð við Eistland sem rekva svokallað myntráð, en samkvæmt nýrri skýrslu Hagfræðistofnunar Háskóla Íslands felur það í sér að „lögfest er sú skuldbinding að ætið sé hægt að skipta innlendum gjaldmiðli fyrir erlendan ákveðnu föstu gengi. Innlendir gjaldmiðill er eingöngu gefinn út gegn innistæðu í erlendum ankerisgjaldmiðum.“ Oftast er notast við myntráð ef ekki er um hefðbundna Seðlabankastarfsemi að ræða og kemur þá í stað slíkra stofnunar.

Færri túbuskjáir seljast

Sala á svokölluðum túbuskjám dróst saman um fjögur prósent í Ástralíu á síðasta ársfjórðungi 2005, samkvæmt upplýsingum alþjóðlega markaðsráðgjafarfyrirtækisins IDC. Á sama tíma í fyrra jókst sala á túbuskjám hins vegar um tvö prósent. Sala á skjám sem þessum hefur farið síminn kandið eftirlíkomu kristalskjáa (LCD), en verð þeirra hefur lækkað mikil frá því þeir komu fyrst á markað. Þeir hafa mjög góða upplausn og eru fyrirferðarminni en túbuskjáirnar. Þá hefur lítil þróun átt sér stað í túbuskjám og er það talin ein ástæðan fyrir samdrættinum.

- jab

LÆKNIR VINNUR Á TÖLVU Eldri gerðir tölvu eru flestar með túbuskjám.

Lagafarsími væntanlegur

Kóreska farsíma fyrirtækið BenQ staðfesti á dögum um að það hefði átt í viðræðum við bandaríská tölverisann Apple og nokkra framleiðendur farsíma á Taívan á síðastliðnum mánuðum um þróun nýrrar tegundar síma sem byggði á samruna ferðaspilarans iPod og farsíma. Ný síminn mun heita iPhone.

Framkvæmdastjóri BenQ staðfesti þetta í samtali við vef-útgáfuna ástralska tímaritsins Smartphone og bætti við að von væri á iPhone-farsínum á næstu mánuðum.

Bandarískir tæknisérfræðingar segja að ef Apple hefji framleiðslu á iPhone-farsínum, sem yrðu fullkomlið afþreyingarár tól sem gæti bæði brúkast sem farsími og ferðaspilar, muni það höggva skarð í markaðshlutdeild.

IPHONE Síminn er blanda af farsíma og iPod-spilara.

keppinauta Apple, Motorola.

Pótt Apple hafi ekkert látið uppi um nýja farsímann reikna sérfræðingarnir með að hann líti dagsins ljós á næstu tólf mánuðum.

- jab

VOLVO S40 VOLVO V50 VOLVO S60 VOLVO V70 VOLVO S80 VOLVO XC70 AWD VOLVO XC90 AWD

SÖÐLAÐU UM. VERTU HVORU TVEGGJA.

Vertu á brú milli fólkbsils og jeppa. Volvo XC70. Tveir fyrir einn. Söðlaðu um, breyttu um stíl. Komdu í Brimborg og spurðu sérfræðinga Volvo á Íslandi um „jeppafólkbsílinn“. Þú velur öryggi, öðruvísi hönnun og einstaka aksturseiginga.

Pú nýtur verndar

Volvo XC70 er útbúinn margvislegum tækninýjungum í þeim tilgangi að vernda þig og þína. AWD-fjórhjóladriði er undratæknin sem stöðugt vakir yfir ástandi vegar. Sjálfvirk meta skynjarar veggripið fyrir þig; tapi hjól aftli, taka hin við. Tapi þrijú hjól aftli, tekur það fjórða við. TRACS-spölvörnin tryggir að þú komist auðveldlega af stað úr kyrstöðu í snjó og hálku. Nýja stöðugleikastýrikerfið DSTC leiðréttir mistök í akstri og minnkar líkumar á því að bíllinn skrikki til. Veldu Volvo XC70.

Vertu á brú milli fólkbsils og jeppa. Komdu í Brimborg og reiknaðu út Volvo XC70 - skoðaðu smáatriðin, þyngdarpunktinn, þyngdardreifinguna og veghæðina sem er jafnvel hærri en veghæð jeppa.

Skoðaðu sætin sem helstu sérfræðingar í beinabyggingu líkamans hönnuðu. Kynntu þér WHIPS bakhnykkvörnina í

framsetum sem minnka líkur á meiðslum á hnakka og hálsi um meira en 50 prósent. Öryggi er lúxus.

Umhverfið nýtur verndar

Tryggt er að Volvo bílar hafi sem minnst áhrif á umhverfið. Þú kynni þér sérstaka tækní Volvo sem vaktar gæði and-rúmsloftsins umhverfis Volvo XC70. Tækní sem breytir 75 prósent af slæmu ósóni (sem liggar við jörðu) í hreint súrefni. Þú finnur sévalið tau- eða leðurefni í stýri, lyklum og öðrum snertiflösum sem hafa verið ofnæmisprófuð samkvæmt alþjóðastaðli Öko-Tex og eru laus við ofnæmisvaka. Spurðu um skynvædda miðstöð Volvo XC70 sem hindrar að mengun berist inn í farþegarýmið. Hugsáðu um börnin. Lifðu í lúxus. Veldu Volvo.

Vertu á brú milli fólkbsils og jeppa. Komdu í Brimborg og reiknaðu út Volvo XC70 - skoðaðu smáatriðin.

Aflaðu þér
frekari upplýsingar
www.volvo.is

Volvo XC70 AWD bensín.
Verð 4.760.000 kr.*

Volvo XC70 AWD dísil.
Verð 5.060.000 kr.*

Britannica svarar gagnrýni

Álika margar villur hjá alfræðiritunum Encyclopaedia Britannica og Wikipedia.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson

skrifar

Ritstjórn bresku alfræðiorðabókarinnar Encyclopaedia Britannica hefur sent frá sér tuttugu blaðsíðona gagnrýni á samanburð vísindatímartsins Nature á nákvæmni vísindum fjaðana alfræðivefsins Wikipedia og Encyclopaedia Britannica. Í rannsókninni skoðuðu sérfræðingar á vegum Nature fimmtíu greinar alfræðiritanna beggja og fundu þeir á móta ónákvæmni, 123 villur í Britannica en 162 villur í Wikipedia.

Í gagnrýni Britannica kemur fram að sérfræðingar

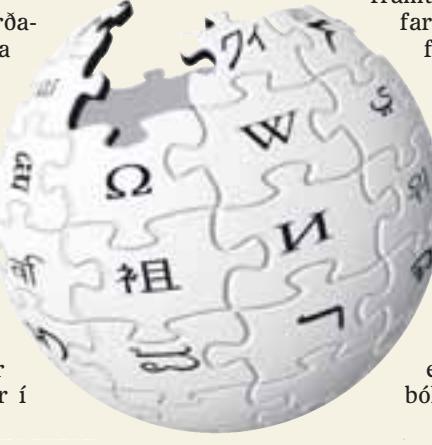
á launum safni upplýsingum fyrir Encyclopaedia Britannica ólfikt viskubrunnininum Wikipedi, en netverjar færa upplýsingar inn í vefritið án þess

að fá nokkuð fyrir sinn snúð auk þess sem þeir geta leiðrétt villur annarra.

Pá benda forsvarsmenn Britannica jafnframt á að samanburður Nature hafi farið af stað eftir að ásakanir komu fram um ónákvæmni og villur í vefriti Wikipedia. Fyr á þessu ári komst Wikipedia í svíðsljósíð eftir að bandarískir oldungaðildarþingmenn bættu við fegruðum upplýsingum um sig sjálfu.

Í gagnrýni Britannica er bent á nokkra galla í rannsókn Nature. Hafi sérfræðingarnir meðal annars fengið texta úr einfaldri skólaútgáfu Britannica en ekki stærri útgáfu alfræðiorðabókarinnar þar sem upplýsingar eru ítarlegri.

Ritstjórn Nature ákvað að bregðast ekki við gagnrýni Encyclopaedia Britannica að öðru leyti en því að nokkrar ábendingar í rannsókninni hefðu verið réttar. Að öðru leyti standi ritstjórn Nature við niðurstöður rannsóknarinnar.

ALFRÆÐIVEFUR WIKIPEDIA Vefurinn hefur

verið gagnrýndur fyrir ónákvæmni.

leyti en því að nokkrar ábendingar í rannsókninni hefðu verið réttar. Að öðru leyti standi ritstjórn Nature við niðurstöður rannsóknarinnar.

Rekinn fyrir að spila tölvuleik

leiknum heyrðust víða í

PSP-LEIKJATÖLVA Þótt leikjatölvun fari vel í hendi er ekki aðskilegt að hún sé notuð meðan á akstri standur.

vagninum og kvörtuðu farþegarnir við stjórnendur rútuþyrtækisins vegna hins hættulega hátternis bílstjórans.

Öryggismyndavélar eru í breskum almenningssvögnum og náiðist háttalag mannsins á myndband. Stjórn fyrirtækisins horfði á upptökuna og ákvað að segja honum upp störfum upp úr því.

- jab

* Brimborg og Volvo áskilja sér rétt til að breyta verði og búnaði án fyrirvara og að auki er kaupverð háð gengi. Nánari upplýsingar veita söluráðgjafar Brimborðar.

SÖGUHORNID

Hermenn fara heim frá Vietnam

Í dag eru 33 ár liðin frá því síðustu bandarísku hermennirnir snuru heim úr Vietnamstríðinu, sem stóð yfir í átta ár, allt frá árinu 1965 til 1973. Fyrstu bandarísku hermennirnir komu hins vegar til landsins nokkrum árum fyrr. Í raun er erfitt að tilgreina nákvæmlega hvenær Vietnamstríðið hófst. Sumir telja það hafa átt rætur að rekja til tilrauna Frakka til að halda í landið sem eina af gömlu nýlendum sínum. Aðrir skipta Vietnamstríðinu hins vegar í tvennt og segja fyrra stríðið hafa verið á milli Vietnamna og Frakka en hitt á milli Norður-Vietnamna og Suður-Vietnamna og bandamanna þeirra, Bandaríkjumanna. Enn aðrir segja Vietnamstríðið einungis hafa verið eina af birtingarmyndum Kalda stríðsins.

Hvað sem því líður hófst samvinna Vietnamna og Bandaríkjumanna á tímum seinni heimsstyrjaldarinnar. Árið 1961 ákvað John F. Kennedy, forseti Bandaríkjanna, að senda fyrstu hermannina til landsins til að aðstoða Suður-Vietnamna gagn ægivaldi kommúnista í Norður-Vietnam. Premur árum síðar gaf svo Lyndon B. Johnson, þáverandi forseti Bandaríkjanna, heimild fyrir loftárásum á ákveðin skotmörk í Norður-Vietnam auk þess sem hann fékk heimild bandarískra þingsins fyrir því að senda fleiri bandarískra hermenn til landsins. Spennan jókst stöðugt og árið 1965 var hún orðin því lík að Bandaríkjumenn stóðu frammi fyrir tveimur kostum: að draga herlið sitt til baka eða fjölga hermónum. Johnson tók seinni kostinn og fljóttlega voru rúmlega 300.000 bandarískir hermenn við skyldustörf í Vietnam. Þegar mest var urðu þeir rúmlega 500.000.

Næstu árin hafa markað djúpsporísögu Bandaríkjanna.

Mannfall var gríðarlegt úr báðum röðum en þegar yfir lauk lágu 58.226 bandarískir hermenn í valnum og tæplega brisvar sinnum fleiri særðust. Tölur um fallna Vietnamna hafa verið á reiki en talið er að um tvær milljónir manna hafi láttist á meðan stríðinu stóð. Þá jókst andstaða gegn stríðsþrótt Bandaríkjumanna til muna víða um heim, ekki síst á Vesturlöndum.

Árið 1969 ákvað hinn nýkjörni forseti Bandaríkjanna, Richard Nixon, að kalla herinn heim. Hann gaf hins vegar fyrirskipun um auknar loftárásir í Kambódíu og Laos til að koma í veg fyrir birgðasendingar til Norður-Vietnam.

Fulltrúar frá Bandaríkjum og Norður- og Suður-Vietnam skrifuðu loks undir friðarsamkomulag í París í janúarmánuði árið 1973. Í samkomulaginu var kveðið á um vopnahlé á milli stríðandi fylkinga og lausn stríðsfanga auk þess sem Bandaríkjumenn kvæddu alla hermenn sína heim. Tveimur mánuðum síðar voru allir bandarískir hermennirnir farnir frá landinu.

Samkomulagið stóð ekki lengi en skómmu fyrir brott-harf hermannanna rufu kommúnistar vopnahléið og var stríðið komið á fullt skrið á nýjan leik ári síðar.

Vietnamstríðinu lauk svo endanlega hinn 30. apríl árið 1975 þegar Bui Tin, ofursti í norður-vietnameska hernum, náði Saigon í Suður-Vietnam á sitt vald. Þegar hann sá enga Bandaríkjumenn í borginni sagði hann tilgangi stríðsins náð og kallaði hann her sinn aftur til Norður-Vietnam að svo búnu.

ÚR VIETNAMSTRÍÐINU Bandarískir hermenn bera særðan félaga sinn á milli sín. Tæplega 60.000 bandarískir hermenn léztust í Vietnamstríðinu.

a **Annar hf**
Rekstrarverkfræðistofan
Sudurlandsbraut 46 • Sími 568 1020 • Annar.is

Ársreikningar
Bókhald
Skattframtíð

NÝR VÖRULISTI FRÁ BROS

BROS VÖRULISTI 2006

- með þínu merki

BROS

Síðumúla 33 • 108 Reykjavík • Sími 581 4141 • sala@bros.is • www.bros.is

VOLVO
for life

Öll erum við einstök, hvert og eitt okkar. Enginn á sinn likan. Fyrir okkur ert þú miðja alheimsins. Þegar þú ert annars vegar er takmark okkar bara eitt: að uppfylla óskir þínar og þarfir á þann hátt að þú litir á Brimborg sem öruggan stað til að vera á. Við erum með þér alla leið!

brimborg
Öruggur staður til að vera á

MARKAÐURINN

Sögurnar... tölurnar... fólkio...

Umræðan um hagkerfið og bankana vekur spurningar um framtíð sjálfstæðrar myntar:

Purfum að hefja umræðu um evruna

Haflidi Helgason

Umræðan um íslenskt efnahagslíf og bankana að undanförnu hefur verið fróðleg, jafnvel þótt kveikjur hennar hafi verið bæði grunnfærnar og settar fram af neikvæðum huga.

Við glímum við ójafnvægi í þjóðarbúskapnum og hlutabréfamarkaður hefur hækkað hraustlega, sem aftur eykur líkur á lækkun við vondar fréttir. Umræðan hefur hins vegar vakið okkur til vitundar um að við erum ekki ein í heiminum og kraftar sem við ráðum illa við geta haft afleiðingar á efnahagslífið hér á landi, svo ekki sé talað um ef þeir kraftar bera til okkar illan hug og nýta sér styrk sinn og undirliggjand veikleika efnahagslífsins til að leika okkur grátt.

Pannig hefur verið orðrómur um að samhlíða neikvæðri og grunnfærinni greiningu Danske Bank hafi bankinn eða danskir spákaupmenn tekið framvirkar stöður og veðjað á veikingu

Krónan er markaðs-mynt og svo lítil að hún rúmast nánast öll innan heimilda stærstu sjóða heimsins til einstakrar stöðutöku á markaði. Sjóðstjóri í ham gæti tekið hana í nefið. Sænska krónan varð á sínum tíma fyrir slíkri atlögu og meira að segja breska pundið.

Þessar staðreyndir ættu að vera okkur í hugunarefni þegar við ræðum hvort við eignum að hugsa um krónuna sem framtíðarmynt á Íslandi. Það er reynar erfitt að hefja slíka umræðu meðan myntin er sterk, en líklegt að fylgismönnum myntarinnar meðal almenningars myndi fækka fljótt ef á móti blési. Fyrirtæki landsins horfa hins vegar fyrst og fremst til þess ójafnvægis sem sveiflur krónunnar skapa í rekstri fyrirtækja.

Þegar til lengri tíma er horft er ólíklegt að við getum staðið sem sjálfstætt myntkerfi. Evran hlýtur að vera sá kostur sem næst okkur stendur. Spurningin er bara hvernig hún verður innleidd. Einn möguleikinn er að hún læðist inn í hagkerfið með því að fyrirtæki noti hana sem eigin mynt. Pannig yrðu launasamningar æðstu stjórnenda sem ekki eru bundnir kjarasamningum í evrum og samningar við innlenda birgja einnig. Með því myndu fyrirtækin auðvelda sér að skipuleggja útgjöld sín og tekjur.

Umræðan um evruna og Evrópusambandið er stutt á veg komin á vettvangi stjórnmálanna. Innan atvinnulífsins hefur rökraðan staðið yfir um nokkurt skeið.

Það er vafasamt að gefa sér allar niðurstöður fyrir fram. Við getum hins vegar tæpast skellt skollaeyrum við slíkri umræðu. Við eignum að taka hana af fullri alvöru strax. Að öðrum kosti kunnun við að standa frammi fyrir afarkostum, án þess að hafa metið til fulls kosti og galla þeirra kostu. Umræða í fullri alvöru um evru og Evrópusambandaði kann að vera nær en okkur grunar og undir það eignum við að vera búin.

eggert@markadurinn.is | haflidi@markadurinn.is | holmfridur@markadurinn.is | olíkr@markadurinn.is

Betri leið til að vinna á tímaskorti

„...hvergi áður náð jafn hárrí ávoxtun á tímasparnað ...“
Fylkir Sævarsson, 39 ára lönfræðingur.

„Í þessu er fólginn mikill tímasparnaður.“
Ester Ýr Jónsdóttir, kennari

„Hreinn tímapjófur að láta það fram hjá sér fara.“
Rut Skúladóttir, 20 ára nemi.

Meiri tími – Aukið forskot – Sterkari sérstaða

Hvað segja nemendur okkar um námskeiðið?

Frábært, markvisst, hnitríðað, krefjandi, mikil aðstoð, árangursíkt, góð þjónusta.
...næsta 6. vikna námskeið 11. apríl

Náðu árangri með okkur í sumar og skráðu þig á sumarnámskeið Hraðlestrarskólans.

Gerum föst verðtilboð í fyrirtækjanámskeið

VR og fleiri stéttarfélög styrja þátttöku félagsmanna sinna á námskeiðinu.

Eru „þeir“ að kaupa eða selja?

ORÐ Í BELG

Þórður Pálsson
forstöðumaður
greiningardeildar
Kaupþings banka

Samkvæmt kennungum fjármálafræðinnar er verð sérhverrar eignar jafnt væntu tekjustreymi hennar nývirtu með ávoxtunarkröfu jafn áhættusamrar fjárfestingar. Það að verðmeta eign eins og hlutabréf er því fræðilega séð ákaflega einfalt. Í „praxis“ vandast málið hins vegar þar sem hvorki sjóðstreymid né ávoxtunarkrafan eru þekkt!

Þessi eðlislægá óvissa skýrir hvers vegna eignamarkaði sveiflast jafn mikið og raun ber vitni. Reyndar hafa rannsóknir bandaríksa hagfræðingsins Roberts Shillers sýnt fram á að verð hlutabréfa hefur sveiflast miklu meira á hverjum tíma en breytingar á arðgreiðslum næstu árin á eftir eða vaxtastig gáfu tilefni til. Líkön hagfræðinnar, þótt þau kunni að gefa ágæta vísbendingu um jafnvægisverð eigna yfir lóng söguleg tímabil, veita litla innsýn í sveiflur markaðarins til skamms tíma.

DÝRSLEGAR HVATIR

Þekking okkar á skammtímasveiflum á markaði er það sem mætti kalla forvísindaleg, því í dag höfum við enga haldbæra bekkingu á hvað veldur þessum miklu skammtímasveiflum. Okkur er tamt að segja að sálfræðin stjórni markaðinum og markaðurinn sé jákvæður eða neikvæður. Jafnvel sú fullyrð-

ing er „mystík“ í þeim skilningi að hún virðist gera ráð fyrir að markaðurinn hafi sál, nema auðvitað að átt sé við að markaðurinn spegli einhvers konar meðal stemningu þátttakenda á honum. Ef svo er er hins vegar ljóst að spurningin hefur einungis verið endurorðuð þar sem því hefur ekki verið svarað hvers vegna þátttakendur á markaði eru skyndilega orðnorir bjartsýnni eða svartsýnni en áður.

Hagfræðingurinn John Maynard Keynes líkti ákvörðunartöku fjárfesta við dýrslegar hvatir eða „animal spirits“. Þrátt fyrir að okkur skorti þekkingu á skammtímasveiflum á markaði hindrar það okkur ekki í að setja fram skýringar. Algengasta skýringaraðferð mannsins á fyrirbærum sem hann ekki þekkir er að ætla viðkomandi fyrirbæri mannlega eða dýrslega eiginleika, eins og Keynes var ef til vill að ýja að. Fyrri á tímum fólketta í sér að maðurinn gæddi hvers kyns náttúruleg fyrirbæri

eiginleikum dýra eða manna eins og sjá má til dæmis í ýmsum fornum trúarbrögðum. Á verðbréfamarkaði velta menn hins vegar sjaldan fyrir sér hvað reiti sjóinn eða skógin til reiði, en verja þeim mun meiri tíma í að skeggræða hvað „markaðurinn“ ætti sér og rugla þannig saman líkingamáli og veruleika.

ÞEIR

Önnur skýring sem stundum heyrist á markaðinum er hinir alkunnu „þeir“ sem ýmist eiga að vera að hækka eða lækka markaðinn, yfirleitt í þeim tilgangi að hafa fé af þeim sem ekki fara að ráðum sögumanns. „Þeir“ taka reynar stundum á sig vinalegri mynd og verða að „stóru fjárfestunum“ eða jafnvel „fagfjárfestunum“. Nánari lýsingar á hverjir tilheyra „þeim“ er hins vegar erfiðara að verða sér úti um, eða þá hvernig „þeir“ komu sér saman um að standa að þessum hrekkjum. Það læðist jafnvel að manni sá grunur að þetta séu hinir sömu „þeir“ og hljómsveitin Peyer söng um í laginu Peir í upphafi 9. áratugarins. Lagið hófst á eftirfarandi erindi:

Peir stjórna New York
jafn sem Hveragerði
Peir stjórna björneyslu
og bensinverði

...hinir alkunnu „þeir“ sem ýmist eiga að vera að hækka eða lækka markaðinn, yfirleitt í þeim tilgangi að hafa fé af þeim sem ekki fara að ráðum sögumanns. „Þeir“ taka reynar stundum á sig vinalegri mynd og verða að „stóru fjárfestunum“ eða jafnvel „fagfjárfestar“. Nánari lýsingar á hverjir tilheyra „þeim“ er hins vegar erfiðara að verða sér úti um, eða þá hvernig „þeir“ komu sér saman um að standa að þessum hrekkjum.

UM VÍDA VERÖLD

Fjárhagsáætlun striðs úr böndunum

Fortune | Í Fortune-tímaritunum fjallar blaðamaðurinn Abraham Lustgarten um kostnaðinn af striðsrekstri Bandaríkjumanna í Írak sem eykst stöðugt,

bæði í mannlífum og dollarum. 15.000 til 100.000 írakar hafa látið lífið en fjöldi fallinna Bandaríkjumanna er um 2.400. Í aurum talið er kostnaðurinn orðinn riflega 300 milljarðar dollara. Nog þykir vist flestum komið en skattborgarar geta enn átt von á allt að tvöfaldri þessari upphæð, miðað við að það taki áratug fyrir Bandaríkjumenn að hafa sig á brott aftur. Að auki er óbeinn kostnaður, til dæmis bótagreiðslur til varanlega skaddaðra hermannu, og er þá heildarkostnaðurinn um 1,2 billjónir dollara. Sé einnig tekinn með í reikninginn þjóðhagfræðilegur kostnaður eins og vinnuflí látinna hermannu og hækjun á heimsverði olíu, en slík óbein áhrif eru ekki í fjárhagsáætlun bandaríksa bingsins, gæti reikningurinn hljóðað upp á 2,2 billjónir dollara. Pess má geta að árið 2003 mat Donald Rumsfeld það svo að striðið myndi kosta Bandaríkin fimmtíu milljarða dollara.

Hægar efnahagsumbætur í Evrópu

The Economist | Mikill hægagangur er í umbótum á evrópskri vinnulöggjöf að mati leiðarahöfundar The Economist. Víða um Evrópu er ókyrrð á vinnumarkaði vegna laga sem eiga að nútíma-

væða vinnuhverfið, en þau eru þyrnir í augum almennings. Helsta vandamál hins evrópska markaðar er gegndarlaus verndun innanbúðarmanna frá utanaðkomandi. Innfaeddir Evrópubúar búi við gífurlegt starfsöryggi og stöndugt velferðarkerfi. Pessi gæði standa utanaðkomandi aðilum ekki til boda. Nýju lögum snerta ekki þá sem fyrir eru, heldur einungis nýja starfsmenn. Umbreytingar á vinnulöggjöf hafa því myndað kerfi þar sem „yttri hlutinn“ er lausráðinn en sá innri er verndaður. Pessi tvískipting hefur þær afleidingu að hagkerfin gerast ósveigjanlegri. Að mati leiðarahöfundar eru valkostirnir tveir: að horfast í augu við breytta tíma og bregðast við þeim, eða að bíða þar til hagkerfin eru komin í slíkt öngstræti að fara verði í nauðungarumbætur. Með því að tvístíga frammi fyrir mótmælendum og hika við að umbæta hagkerfi sín sé síðari kosturinn valinn.

ÚTGÁFUÐELAG: 365 – prentmiðar RITSTJÓRI: Haflidi Helgason RITSTJÓRN: Eggert Þóðor Helgason, Hölmfríður Helga Sigurðardóttir, Ölli Kristinn Ármannsson AUGLÝSINGASTJÓRI: Jónína Pálsdóttir RITSTJÓRN OG AUGLÝSINGAR: Skatthalð 24, 105 Reykjavík ADALSMÍMI: 550 5000 SÍMBREF: 550 5006 NETFÖNG: ritstjorn@markadurinn.is og auglysingar@markadurinn.is VEFFANG: visir.is UMBROT: 365 – prentmiðar PRENTVÍNNSLA: Isafoldarprentsmiðja ehf. DREIFING: Pósthús ehf. dreifing@posthusid.is Markaðurinn er dreift ókeypis með Fréttablaðinu

VR og fleiri stéttarfélög styrja þátttöku félagsmanna sinna á námskeiðinu.

Símtal um reimar

Fyrir nokkrum árum birtist frétt um að engu hefði munad að lítið barn léttist þegar reim í hettu barnsins flæktist í leiktæki og vafðist um leið um háls þess. Nokkrum dögum síðar hrungdi framleiðslustjóri Sjóklæðagerðarnar í Herdís Storgaard, sem þá var hjá Slysavarnafélagi Íslands, og óskaði nánari upplýsinga um þetta atvik. Enda þótt barnið hafi verið í fatnaði frá Sjóklæðagerðinni vildi fyrirtækjur hanna vörur sem væru öruggar.

Í fyrirtækjum sem hafa öryggi að leiðarljósi snúast forvarnir

ekki síst um viðskiptavininn og í reynd þjóðfélagið allt. Fyrirtæki á borð við ISS, Flytjanda og Greifann á Akureyri hafa með markvissum forvarnaðgerðum náð umtalsverðum árangri í að draga úr tíðni umferðartjóna hjá starfsmönnum fyrirtækjanna. Með því eru þessi fyrirtækjur auðvitað að bæta hag sinn, umhverfisins og viðskiptavina. Þýðingarmest er að fyrirtæki sem taka forystu í forvörnum smita út frá sér; fleiri fyrirtækjur taka sér þau til fyrirmynðar.

Slysatjónum hefur fjölg að nokkuð hérlandis í ýmsum

ÖRUGG FYRIRTÆKI

Átak Markaðarins og Sjóvá

atvinnugreinum á meðan þeim hefur fækkað í öðrum löndum. Þetta á meðal annars við um byggingastarfsemi. Þá eru slysatjóni sjávarútvegi allt of tíð hérlandis. Nokkur fyrirtæki skara framúr í forvörnum á þessum sviðum en

þeirra starf þarf að spyrjast út. Þorbjörn Fiskanes er dæmi um fyrirtæki í sjávarútvegi sem er að vinna að margvíslegum forvörnum til að koma í veg fyrir slysatjón og ýmis byggingafyrirtækjur hafa einnig aukið forvarnir sínar umtalsvert.

Fjöldamörg fyrirtækjur hafa sinnt forvörnum gagnvart starfsfólk og viðskiptavinum af kostgæfni. Mörg þeirra hafa ekkert haft fyrir því að segja frá því enda eru forvarnir í slíkum fyrir-

tækjum orðnar eðlilegur þáttur í starfseminni og hugarfar starfsmanna þeirra. Jákvað dæmi af forvarnarstarfi fyrirtækja geta þó verið mikilvæg hvatning.

Nokkrum dögum eftir að Herdís Storgaard fékk símtalið frá framleiðslustjóranum fékk hún senda frummynd af nýrri flík frá Sjóklæðagerðinni sem var reimalaus! Örugg fyrirtæki eru afburðafyrirtækjur.

Þór Sigfusson
Forstjóri Sjóvá

Nokkur fyrirtæki skara framúr í forvörnum á þessum sviðum en þeirra starf þarf að spyrjast út.

SPÁKAUPMAÐURINN

Grætt á Mogga-kreppunni

Mikið rosalega voru þeir glaðir í bankanum á föstudaginn þegar ég birtist. Ég var einn af fáum kúnum bankans þann daginn sem þeir töluðu við, án þess að þurfa að skipa að selja á móti lánum.

Ég er náttúrlega svo forsjálf að ég var meira og minna upp-tekinn af því að græða á veikingu krónunnar og allri ruglumræðunni til þess að vera að velta mér upp úr allri vitleysunni sem var í gangi.

A föstudaginn var ég hins vegar mættur til þess að hug-hreysta strákana í bankanum sem voru að niðurlotum komnir eftir erfði dagsins.

Ég sagði náttúrlega við þá að þetta væri að verða búið og þeir myndu geta andað léttar í vikunni á eftir. Svo skelsti ég mér á einn framvirkan í bönkunum. Gott að gera þetta svona seint á föstudagi. Maður fer inn í helgina með þá tilfinningu að maður hafi gert meira en unnið ærlegt dagsverk.

Svo er ekki verra þegar maður getur glatt aðra um leið. Miðlararnir voru alsælir með mig og einn bauð mér meira að segja í partí um helgina. Ég var boðinn annað og finna.

Allt um það. Ég endurnýjaði áskriftina að Mogganum, enda gæti ég borgað áskriftina til ársins tíu þúsund og eitthvað með því sem ég græddi á því að blaðið lét alla kettinga landsins pissa á sig.

Mér finnst það stórfyndið að menn hafi meira að segja trúð bullinu í Danske Bank. Vinur minn í Danmörku var búinn að tipsa mig um að Danirnir væru að taka stöðu gegn krónunni og ég tók smá salibunu með þeim. Bara stutt, því þeir hafa ekki verið mjög klárir í þessu, Keyptu hellingu af krónubréfum þegar allir vissu að krónan myndi veikjast og eru núna að veðja á frekari veikingu. Þvílikir jólasevinar.

Það er allt í lukkunnar velstandi og ég hef engar áhyggjur af smá sveiflum hér innanlands. Markaðurinn er frekar taugaveiklaður og ástæða til að fara varlega. Maður er hins vegar búinn að nota uppsveifluna þannig að Danske Bank og Merrill Lynch myndu gefa mér sjálftum toppeinkunn. Enda á maður til dæmis slatta í Danske Bank og ef þeir halda áfram að haga sér eins og hálfvitar er aldrei að vita nema að einhvern tímamann opnist tækifæri til að kaupa bankann eins og hann leggur sig. Hann er reyndar dálitið stór, en á móti kemur að hann fer haegt. Það þýðir bara eitt. Einhvern tímamann munu opnast tækifæri til að taka framúr.

Ráðstefna Nýherja um Business Communication & Collaboration

Ein áhrifamesta konan í bandarísku atvinnulífi mætir til leiks

Business Communication & Collaboration er heiti á ráðstefnu sem Nýherji stendur fyrir **6. apríl nk.** Aðal-fyrirlesari er **Karyn Mashima, Senior Vice President, Strategy & Technology** hjá Avaya, sem mun fjalla um hvernig nýjungrar á sviði samskiptatalausna kalla á ný **viðskiptamódel**.

Um er að ræða einstaklega áhugaverðan fyrirlesara en Karyn hefur verið **útnefnd af viðskiptatímaritum vestanhafs sem ein áhrifamesta konan í bandarísku viðskiptalífi** enda hefur hún gegnt stjórnendastöðum hjá Xerox, Hewlett-Packard, AT&T og Lucent Technologies auk Avaya.

Auk Karyn munu háttsettir stjórnendur hjá IBM, Microsoft og Avaya flytja fyrirlestra um **samspil samvinnulausna og framþróunar, framleiðni starfsmanna, viðskiptatengsla og hagræðingu í rekstri fyrirtækja**.

D A G S K R Á

12:00 - 12:30	Skráning.
12:30 - 12:40	Settning, Þorvaldur Jacobsen, Framkvæmdastjóri Kjarnalausna Nýherja.
12:40 - 13:40	Keynote: Karyn Mashima, Senior Vice President, Strategy & Technology, Avaya.
13:40 - 14:30	Workplace for the Future: People Productivity for Innovation that Matters, Martha J Mealy, Strategic Marketing Manager for Lotus Software - Industrial Sector.
14:30 - 14:45	Kaffihlé.
14:45 - 15:35	CRM and the Information Worker, Kristian Gotch, Microsoft Dynamics CRM Product Manager – EMEA.
15:35 - 16:25	Making Business Easy and Efficient with Collaboration, Gerard Thornton, VP Sales, EMEA & Asia Pacific, Avaya.
16:25 - 16:55	Áhrif samvinnulausna á samkeppnishæfni fyrirtækja, Hjörtur Þorgilsson, Upplýsingatækniðstjóri Icelandair.
16:55 - 18:00	Kokteill og léttar veitingar.

AVAYA

Nýherji hf · Borgartúni 37 · 105 Reykjavík · Sími 569 7700 · www.nyherji.is

AURASÁLIN

Hollustan borgar sig

Aurasálin hefur aldrei átt krónu í hlutabréfum í íslenskum bönkum eða fjármálfyrirtækjum. Margir vinir Aurasálarinnar hafa gert grín að þessari sérvísku en það er óhætt að segja að þeir hlæi ekki lengur. Enda er ljóst að pappírshagnaður þessara stofnana var aldrei annað en skýjaborg og eins og aðrar skýjaborgir afmyndast hún, fýkur út í veður og vind og leysisist upp um leið og það fer að blásu.

Já, Aurasálin hefur haldið sig fjarri þessum ímyndunarveikindum sem hrjáð hafa hagkerfið og markaðinn undanfarin ár. Hér á landi hafa menn staðið í þeirri trú að með því að sam-eina og selja fyrirtæki verði til svo mikill hagnaður að enginn þurfi framar að vinna handtak. Á meðan hafa fyrirtækin sem Aurasálin hefur stutt með hlutfjárkaupum þurft að líða fyrir ástandið með ofsaygengi krónunnar og almennum áhugaleysi fólks og fjárfesta á raunverulegum varningi og verðmætum. Nú er hins vegar runninn upp tími framleiðslunnar - tími framkvæmda er hafinn og tími framkvæma samninga er liðinn.

Það getur verið að hollusta Aurasálarinnar við íslensk sjávarútvegs- og iðnaðarfyrirtækji hafi kostað hana tóluvert í skammtímagröða. En markmið Aurasálarinnar í hlutabréfaviðskiptum hefur aldei verið innantómur grðði. Aurasálin lítur á hlutabréfakaup eins og hvern annan samfélagslegan stuðning. Aurasálin kaupir því hluti í fyrirtækjum sem standa fyrir hið góða og jákvæða í tilverunni - en lætur eiga sig að verða samsek í innihaldslaumum bókhaldsgöldrum bankanna.

Vinir Aurasálarinnar hafa flestir grætt vel á síðustu árum. Þeir aka um á dýrum bílum, flestir á Porsche Cayenne náttúrlega, eru búin að kaupa sér land í Borgarfirði og byggja sumarhús á Spáni. Þeim finnst afstaða Aurasálarinnar til þátttökum í atvinnulífinu vera gamaldags og segja að hún hefði átt að selja bréfum sín í sjávarútvegsfyrirtækjum fyrir löngu, margfalda peninginn í bönkumum, og kaupa svo aftur í sjávarútvegsfyrirtækjunum. Þetta finnst Aurasálinni ótrúleg bírafni.

Hinir nýriku - og bráðum nýfátæku - verðbréfaspekúlantar hafa glatað sál sinni í leik sínum að fjöreggi þjóðarinnar. Þeirra grðði er holar og innantómur. Aurasálinni dytti aldrei í hug að svíkja sín fyrirtæki í tryggðum jafnvel þótt grasið virðist stundum grænna hinum megin við lækinn. Hlutabréfaviðskipti eru eins og hvert annað trúnaðarsamband - maður stendur með sínum bréfum í gegnum súrt og sætt. Aðeins bannig geta verðbréf veitt mannum sanna lífsyllingu.

FINNUR SVEINBJÖRNSSON, BANKASTJÓRI SPARISJÓÐABANKANS Verði vöxtur Sparisjóðabankans mikill á næstunni hljóta sparisjóðirnir að skoða hvort opna eigi eignarhaldið eins og gerðist í Kaupþingi á sínum tíma.

MARKAÐURINN/GVA

Sparisjóðabankinn blæs til sóknar

Methagnaður varð á rekstri Sparisjóðabankans á síðasta ári. Eigendur bankans hafa sett sér það markmið að efla bankann á fjárfestingar- og heildsölubankasviði og hafa nýir framkvæmdastjórar verið ráðnir til starfa. Sparisjóðabankinn verður þó áfram bakhjalr þeirra sparisjóða sem vilja. Finnur Sveinbjörnsson greindi frá þessum breytingum í samtali við Eggert Þór Aðalsteinsson.

Um þessar mundir eru tuttugu ár liðin frá stofnun Sparisjóðabanka Íslands og stendur bankinn á nokkrum tímamótum. Eigendur bankans eru 24 sparisjóðir og á SPRON mest, um 25 prósent hlutafjár, en SPH og SPV eiga hvor um sig fjörtán prósent.

„Hugmyndin með stofnun bankans var sú að hann gegndi tvíþættu hlutverki og er sú megin hugsun ennþá til staðar. Annars vegar átti hann að vera bjónustubanki fyrir sparisjóðina og gegna fyrir þá ákveðnu seðlabankahlutverki,“ segir Finnur Sveinbjörnsson, bankastjóri Sparisjóðabankans. Hann bendir á að sparisjóðirnir hafi bindi- og viðskiptareikninga sína hjá Sparisjóðabankanum en ekki í Seðlabankanum. „Jafnframt var hugsumin sú að bankinn gæti sinnt ýmsum verkefnum sem voru óhagkvæm fyrir hvern og einn sparisjóð að sinna, til dæmis hvað varðaði að koma upp tækjakosti og starfsfólk með sérþekkingu.“

Einnig hafi ætlunin með stofnun bankans verið sú að hann yrði uppsprettu fjármagns fyrir sparisjóðina, þeir gætu lagt inn lausa fjármuni í lok dags eða fengið lán til skemmrí tíma og jafnframt komið að stórum fjármögnumarverkefnum í samvinnu við sparisjóðina.

FARIÐ Í NAFLASKOÐUN

Miklar breytingar hafa orðið í rekstrarumhverfi sparisjóðanna síðan Sparisjóðabankinn var stofnaður. Fjárhagsleg geta og mannaður er meiri í stærstu sparisjóðunum en var áður.

„Fimm til sex stærstu sparisjóðirnir eru

</

við fjártýringu bankans, enda er eftirspurn hefðbundinna fyrirtækja, fjárfestingarfélaga og fleiri aðilur eftir flóknari gjald-eyrisviðskiptum og afleiðusamningum sífellt að aukast. Á erlendum vettvangi eru mikil tækifæri en Finnur segir að bankinn hafi verið að fikra sig áfram í lánveitingum til erlendra aðila.

Engin breyting verður á þeirri stefnu að sinna ekki smásöluviðskiptum, það er þeim daglegu viðskiptum sem einstaklingar og fyrirtæki eiga við banka.

EIGNARHALDIÐ OPNAÐ?

Á aðalfundi Sparisjóðabankans í síðustu viku samþykktu hlutfafar að stjórn fengi tvenns konar heimildir til að auka hlutafé bankans. Ráðist verður í þá fyrri strax og verður selt nýtt hlutafé fyrir 600 milljónir króna að markaðsvirði. Hin heimildin hljóðar upp á að bankaráð geti aukið hlutafé um 200 milljónir að nafnverði þegar það telur ástæðu til. Finnur segir að með aukningu hlutafjárár og víkjandi lánum megi auka slagkraft bankans nokkuð og það sé ljóst að sparisjóðirnir þurfi að vera reiðubúnir að fylgja honum eftir með meira hlutafjáramlagi.

„Hinn möguleikinn er sá að opna eignarhaldið. Það gerist auðvitað í fyrirtækjum sem vaxa mjög hratt að eigendurnir standa frammi fyrir því álitamáli,“ segir Finnur. Verði vöxtur Sparisjóðabankans mikill á næstunni munu sparisjóðirnir standa

frammi fyrir því hvort opna eigi dyrnar fyrir nýja eigendur, rétt eins og gerðist í Kaupþingi á sínum tíma. Reglur um eiginfjárlutfall fjármálfyrirtækja eru þannig að eignarhlutur eins fjármálfyrirtækis í öðru dregst frá eigin fé. „Þetta er farið að taka í hjá sumum sparisjóðum,“ bætir Finnur við.

VERÐMÆTI Í EXISTA

Síðustu ár hefur afkoma Sparisjóðabankans verið mjög góð og allir þættir í starfsemiinni gengið vel. Á síðasta ári skil-aði bankinn yfir 2,4 milljarða hagnaði, sem var metafkomu. Sparisjóðabankinn á yfir fimm prósenta hlut í fjárfestingarfélaginu Exista, sem hefur skipt sköpum í afkomu bankans á síðustu tveimur árum.

Á aðalfundi KB banka greindi Sigurður Einarsson stjórnarformaður frá því að bankinn ætlaði sér að losa um eignarhald sitt í Exista og væri skráning félagsins því líklega á næstu grösum. Þessar fréttir leggjast vel í Finn og gera stjórnendur bankans sér einhverjar væntingar um verðmætaaukningu hans við skráninguna. „Exista hefur verið lokað félag og því hefur ekki verið eðli-leg verðmyndun á þessari hlutafjáreign okkar,“ segir Finnur. Sparisjóðabankinn bókar hlutinn á innra virði Exista. „Með skráningu opnast einnig möguleikar á að annað hvort stækka eignarhlutinn eða minnka hann,“ bætir Finnur við að lokum.

Megintilgangur með þessum skipulagsbreytingum er sá að skerpa á starfsemi einstakra sviða. Við höfum ráðið nýja lykilstjórnendur til bankans til að byggja upp öflugt teymi og gefa almennilega í...

ER MIKILVÆG ÁRSHÁTÍÐ FRAMUNDAN?

LONDON • PARÍS • FRANKFURT • AMSTERDAM • KAUPMANNAHÖFN

GB FERÐIR BJÓÐA UPPÁ ÁRSHÁTÍÐARFERÐIR TIL HELSTU BORGA EVRÓPU

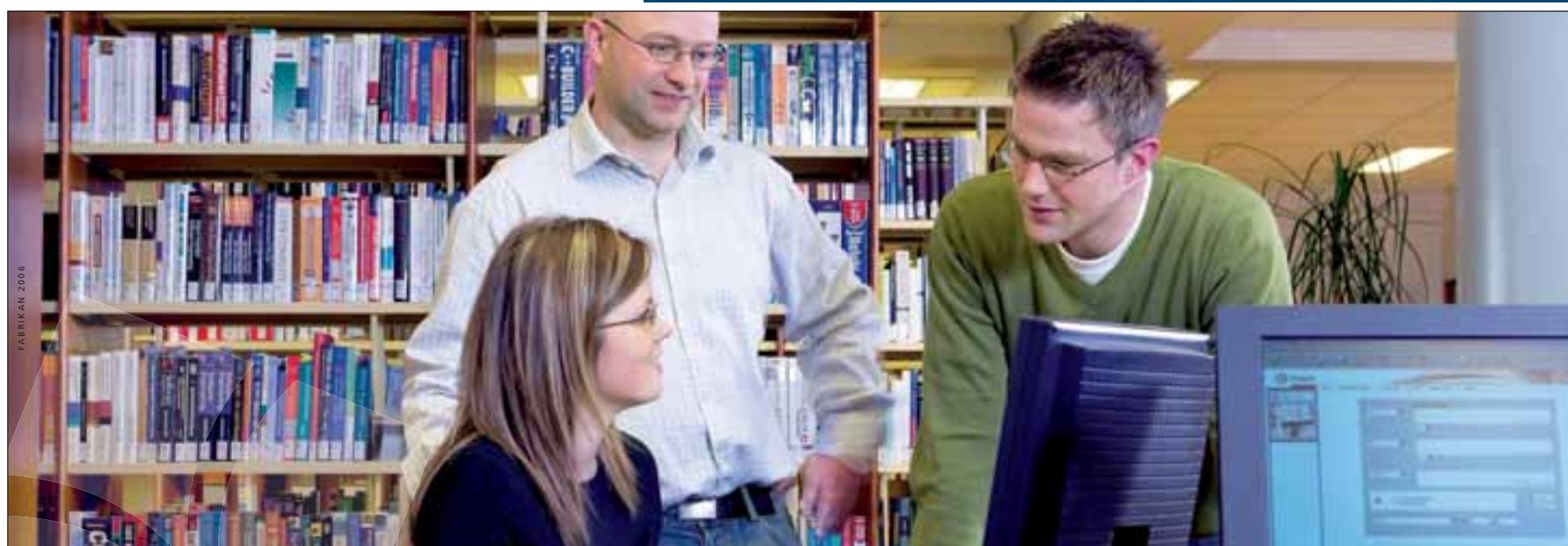
Frábær hótel á góðu verði.

Skipuleggjum Gala kvöldverði á okkar hótelum fyrir 20-300 manns.

samstarfsaðili GB ferða:

ICELANDAIR

GB FERÐIR
www.gbferdir.is

MEISTARANÁM Í VIÐSKIPTAFRÆÐI við Háskólanum í Reykjavík

Opið fyrir umsóknir
í M.Sc. nám við
Háskólanum í Reykjavík:
www.ru.is.

Fyrri umsóknarfrestur
er 18. apríl 2006.

Stefán Svararsson forstöðu-
maður meistaranaðsins
kynnir skipulag þess.

Kynningarfundur fimmtudaginn 30. mars kl. 17:15
í Háskólanum í Reykjavík, Ofanleiti 2, 3. hæð.

Framúrskarandi kennarar - alþjóðleg þekking og reynsla

- M.Sc. Endurskoðun og reikningshald (Accounting and Auditing)
- M.Sc. Fjármál fyrirtækja (Corporate Finance)
- M.Sc. Fjárfestingarstjórnun (Investment Management - MSIM)

HÁSKÓLINN Í REYKJAVÍK
REYKJAVÍK UNIVERSITY

OFANLEITI 2, 103 REYKJAVÍK • HÖFÐABAKKA 9, 110 REYKJAVÍK
SÍMI: 599 6200 www.ru.is

Aðalfundur

Aðalfundur HB Granda hf. verður haldinn föstudaginn 7. apríl 2006 í matsal fyrirtækisins að Norðurgarði, Reykjavík, og hefst hann kl. 17:00.

Dagskrá.

1. Venjuleg aðalfundarstörf samkvæmt 18. gr. samþykktum félagsins.
2. Tillaga um heimild félagsstjórnar til kaupa á eigin hlutum samkvæmt 55. gr. hlutafélagalaga.
3. Önnur mál, löglega upp borin.

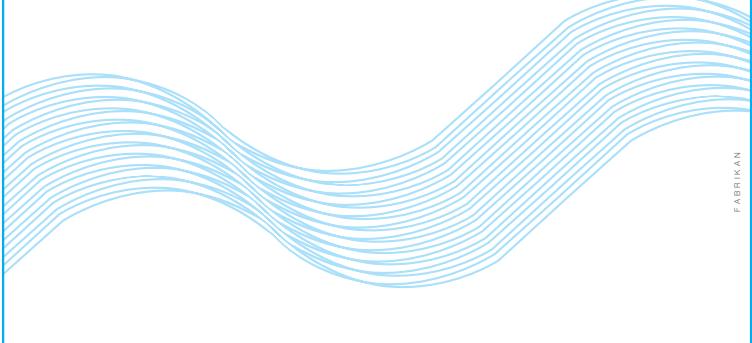
Dagskrá, endanlegar tillögur, svo og ársreikningur félagsins munu liggja frammi á skrifstofu félagsins, hluthöfum til sýnis, viku fyrir aðalfund. Ennfremur er hægt að nálgast gögnin á vefsíðu félagsins www.hbgrandi.is.

Atkvæðaseðlar og fundargögn verða afhent á fundarstað frá kl. 16:30.

Óski hluthafar eftir að ákveðin mál verði tekin til meðferðar á aðalfundinum, þarf skrifleg beiðni um það að hafa borist félagsstjórn með nægjanlegum fyrirvara, þannig að unnt sé að taka málið á dagskrá fundarins.

Hluthafar sem ekki geta mætt á fundinn, en hyggjast gefa umboð, þurfa að gera það skriflega.

Stjórn HB Granda hf.

allt atvinna
Alla sunnudaga

TEKID VID VIÐURKENNINGU Elvar Þorkelsson, framkvæmdastjóri Microsoft á Íslandi, afhendir Páli Freysteinssyni, framkvæmdastjóra Hugar hf., gullvottunaráurkenningu Microsoft. Í bakgrunni eru starfsmenn Hugar hf.

Hugur hlýtur gullvottun

Hugbúnaðarfyrirtækið Hugar hf. hefur hlotið vottun Microsoft sem „Microsoft Gold Certified Partner”. Vottunin er annars vegar veitt sem staðfesting á því að starfsmenn Hugar hafi uppfyllt þrjú meginþilyrði. Í fyrsta lagi hafa starfsmenn Hugar staðist öll tilskilin próf Microsoft, í öðru lagi hafi viðskiptavinir vitnað um ágæti þjónustu fyrirtækisins og í briðja lagi hafi Hugar náð mjög góðum árangri í sölu- og markaðsmálum. - hhs

VEITIR GULLVOTTUN VIÐTÖKU Elvar Þorkelsson, framkvæmdastjóri Microsoft Ísland, ásamt Stefáni Jóhannessyni, framkvæmdastjóra Pekkingar, og starfsmönnum Pekkingar í Kópavogi.

Pekkingu veitt viðurkenning

Pekking hlaut nýverið gullvottun frá Microsoft sem fyrirtækjöld veitir samstarfsaðilum sem hafa sýnt framúrskarandi hæfni og bekkingu á svíði lausna frá Microsoft. Pekking er þjónustufyrirtæki á svíði upplýsingatækni sem sérhæfir sig í hýsingar- og rekstrarþjónustu tölvukerfa. Í dag rekur fyrirtekið tvær starfss töðvar, á Akureyri og í Kópavogi, með í kringum fimmtíu starfsmenn.

„Gullvottun frá Microsoft er dýrmæt viðurkenning fyrir fyrirtækjöld og sýnir að við erum á réttari leið með að tryggja viðskiptavinum okkar aðgang að hágæða ráðgjöf og þjónustu,“ segir Stefán Jóhannesson, framkvæmdastjóri Pekkingar. Segir hann vottunina mikla viðurkenningu fyrir starfssfólk fyrirtækisins. Að baki henni liggi mikil vinna við að kynna og byggja upp sérþekkingu á lausnum Microsoft. - hhs

Sóluvagnar á göngum Kringlunnar

Kringlan leigir sóluvagna í eina til fjórar vikur í senn!

Upplýsingar um verð og leyfilegar vörutegundir veitir þjónustustjóri Kringlunnar í síma 568 9200 eða á netfanginu soluvagnar@kringlan.is.

Kringlan
MEÐ ELLI Ó EINUM STER

Skipabjónusta

A góðum jánum

Hönnun / Smíði / Viðgerðir / Þjónusta

HÉÐINN

Stóras 6 • IS-210 Garðabæ
Sími: 569 2100 • Fax: 569 2101 • www.hedinn.is

FÓLK Á FERLI

BRYNJA GUÐMUNDSDÓTTIR hefur verið ráðin forstöðumaður hagdeilda Alfesca.

Brynja, sem er 39 ára, brautskráðist af endurskoðunarsviði Viðskiptadeilda Háskóla Íslands 1991 og hefur viðtæka reynslu af ábyrgðarstörfum tengdum fjármálum fyrirtækjum. Hjá Alfesca mun Brynja stýra samstæðumuppgjöri félagsins, upplýsingajöf, ætlanagerð, tölegum greiningum o.fl. fjármálatengdum verkefnum. Brynja mun starfa í höfuðstöðum fyrirtækisins á Íslandi. Áður en Brynja gekk til liðs við Alfesca var hún framkvæmdastjóri fjármálasviðs og innri upplýsingakerfa hjá Skýrr hf. þar sem hún hóf störf árið 2000. Árin 1997-2000 starfaði Brynja sem forstöðumaður hagdeilda hjá Landssímanum en þar áður var hún fjármálastjóri hjá Lýsi hf. og aðalbókari hjá Íslenska útvarpsfélagnu hf. Brynja hefur setið í sjónum Félags viðskipta- og hagfræðinga og Skýrlutæknifélagsins, auk þess að sita í nefndum á vegum félaganna.

NADINE DESWASIÈRE hefur verið ráðin sem framkvæmdastjóri stefnumótunar og þróunar Alfesca. Nadine Deswasière hefur verið óháður stjórnarmaður í Alfesca frá því í mars 2005. Hún er með 23 ára reynslu af störfum í fyrirtækjum á svíði neytendavöru, lengst af hjá Campbell Soup og

Nestlé. Hún starfaði í 16 ár hjá Nestlé í Fraklandi, Sviss, Asíu og Austur-Evrópu. Hún var ábyrg fyrir viðskiptaprórun og fyrirtækjakaupum í höfuðstöðum Nestlé og varð síðar svíðstjóri og svæðistjóri félagsins áður en hún varð framkvæmdastjóri hjá einu af dótturfyrirtækjum Nestlé í Fraklandi með 340 milljóna evra veltu. Nadine Deswasière er fædd 1960. Hún hlaut meistaragráðu í markaðsfræðum frá háskólanum í Lille í Fraklandi 1982 og lauk námi með láði í félags- og hagfræði frá University of Villeneuve d'Ascq í Fraklandi 1980. Hún lauk stjórnunarnámi frá IMD í Lausanne í Sviss árið 2000. Nadine verður ábyrg fyrir þróun og innleiðingu á vaxtarstefnu Alfesca samhlíða því sem hún mun samræma markaðssetningu og vöruprórun hjá fyrirtækjum innan Alfesca-samstæðunnar.

ANTONY HOVANESSIAN hefur verið ráðinn sem framkvæmdastjóri viðskiptapróunar Alfesca. Áður en Antony Hovanessian réðist til Alfesca var hann aðstoðarforstjóri fjárfestingabankastarfseimi KB banka í London allt frá stofnun hennar 2003.

Starfsemi KB banka í London óx hratt á þessum tíma og tekjurnar nær fimmfölduðust. Antony annaðist fjármögnum og fjárfestingar í fyrirtækjum á matvælamarkaði, auk fyrirtækja á neytendamarkaði og tiskufyrirtækja. Hann leiddi fjölda samninga á fyrirtækjamarkaði, þar á meðal kaup Alfesca á Labeyrie fyrir 332 milljónir evra í október 2004. Antony er með yfir 10 ára reynslu í fyrirtækja- og markaðsviðskiptum og hefur unnið að samningsgerð í fjölda landa í Evrópu og Asíu. Antony er fæddur 1969. Hann útskrifaðist frá lagadeild háskólsins í Plymouth og var verðlaunaður fyrir frammiðstuðu sína þar. Við tók framhaldsnám í Guildford College þar sem hann lauk prófi 1993. Hann fékk lögmannsréttindi sín hjá alþjóðlegu lögfraðistofnu Clifford Chance 1996 með sérhæfingu í fjármálum fyrirtækja og hlutabréfaviðskiptum. Starfaði Antony bæði í London og Dubai. Frá 1999 starfaði hann fyrir fyrirtækjasvið alþjóðlegu lögmansstofunnar DLA Piper Rudnick Gray Cary þar sem hann var meðeigandi. Þar öðlaðist hann viðtæka reynslu af störfum fyrir matvælafyrirtækji, fyrirtækji í neytendavöru og iðnþyrtækji. Áður en Antony réðist til KB banka starfaði hann fyrir Barclays Capital, fjárfestingafyrirtækji Barclays Bank. Hjá Alfesca verður Antony ábyrgur fyrir þróun og innleiðingu ytri vaxtarstefnu félagsins auk þess að styrkja innviði samstæðunnar.

ÅDALFUNDUR BAKKAVARAR VAR HALDINN SÍÐASTLIÐINN FÖSTUDAG Ágúst Guðmundsson, stjórnarformaður Bakkavarar, ávarpaði aðalfundinn. Lýsti hann því meðal annars að þeir bræður, Ágúst og Lýður, hefðu átt langt og farsælt samstarf þar sem aldrein hefði borið skugga á en þeir braðurnir stofnuðu Bakkavör 19 og 22 ára gamlir.

MARKAÐURINN/STEFÁN

LÝÐUR
GUÐMUNDSSON,
FYRRUM FORSTJÓRI
BAKKAVARAR
GROUP Til titinda dró
á aðalfundi Bakkavarar
þegar tilkynnt var að
Lýður Guðmundsson
myndi láta af störfum
sem forstjóri fyrirtekkis-
ins. Lýður verður starf-
andi stjórnarformaður
Exista.

TEYGIR SIG TIL AUSTURS Á aðalfundinum var tilkynnt um kaup Bakkavarar á fjörutíu
þrósentum hlutafjár í kínverska salatfyrirtækinu Creative Foods í samstarfi við Glitni.
Bakkavör hyggst einbeita sér að fjárfestingum í Kína og var fjárfestingin í Creative Foods
fyrsta verkefni þess.

NFS Í BEINNI Á VISIR.IS

35.000 gestir vikulega
sem dvelja í u.p.b. eina klst. hver.

Auglýsingasími 550 5000.

MARKAÐURINN

Mest lesna viðskiptablaðið

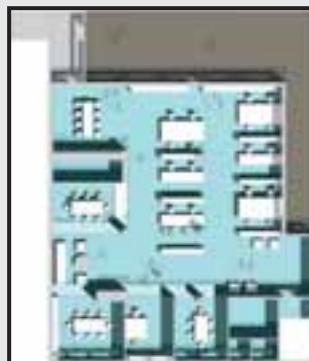
FYLGIR FRÉTTABLAÐINU ALLA MIÐVIKUDAGA

AUGLÝSINGASÍMI
550 5000

Samkvæmt fjölmáliakönnun Gallup október 2005.

Glæsilegt skrifstofuhúsnaði til leigu

Nýtt og glæsilegt skrifstofuhúsnaði, 471m², á efstu hæð að Brautarholti 26-28 í Reykjavík.
Hæðin býður upp á mikla möguleika í hönnun þar sem um opíð rými er að ræða. Útsýni frábært, góðar svalir og möguleiki á vörulyftu.

FASTEIGNAFÉLAGIÐ

STOÐIR HF.

Kringlunni 4 - 12 103 Reykjavík Sími 575-9000

Fasteignafélagið Stoðir hf. er stærsta fasteignafélag landsins með um 260.000 fermetra í sinni eigu og sérhæfir sig í útleigu fasteigna til traustra leigutaka til langa tíma.

Dregið úr áhættu lífeyrissjóðanna

Hver er staða íslensku lífeyrissjóðanna í alþjóðlegum samanburði?

Í alþjóðlegum samanburði er staða íslensku lífeyrissjóðanna einstaklega góð og hefur vakið verðskuldaði athygli. Miðað við landsframleiðslu er íslenska lífeyrissjóðakerfið eitt það stærsta í heimi, það byggir að stærstum hluta á sjóðasöfnun sem erlendir lífeyrissjóðir eru margir að taka upp og meðalávöxtun lífeyrissjóða hefur verið mjög góð í alþjóðlegum samanburði. Það eru því engar ýkjur að halda því fram að íslenska lífeyrissjóðakerfið sé eitt af best reknu lífeyrissjóðakerfunum í heiminum í dag.

Hvers vegna að gera tryggingafræðilega úttekt á lífeyrissjóðum?

Tilgangur þess að gera tryggingafræðilega úttekt er að meta fjárhagsskuldbindingar lífeyrissjóða sem eru tilkommnar vegna lífeyrissréttinda sjóðsfélaga og bera þær saman við eignir og væntanlegar iðgjalda- og vaxtatekjur. Þannig gefur úttektin mynd af því hvernig lífeyrissjóðir eru í stakk búin til að mæta lífeyrisskuldbindingum sínum. Mjög mikilvægt er því að tryggingafræðilega úttektin sé eins og best verði á kosið svo hún gefi sem besta mynd af einu meginhlutverki lífeyrissjóðanna sem er að standa undir lífeyrissréttindum sjóðfélaga.

Er nauðsynlegt að færa skuldbindingar lífeyrissjóðanna yfir á markaðsvirði?

Ef færa á skuldbindingar sjóðsins yfir á markaðsvirði felur það í sér að í stað þess að nota fasta 3,5 prósenta ávöxtunarkröfu til að núvirða framtíðareignir og skuldbindingar er notuð krafa sem endurspeglar vaxtastig á markaði, t.d. vextir á lengstu íbúðarbréfum. Þetta er því líka spurning

um af hverju nota fasta 3,5 prósenta kröfu eins og gert er í dag. Er ekki eðlilegra að nota þá ávöxtunarkröfu sem endurspeglar íslenskt vaxtarstig? Á sínum tíma var e.t.v. eðlilegt að nota fasta kröfu þar sem skuldbréfamarkaðurinn var óvirkur. Í dag erum við hins vegar komin með virkan skuldbréfamarkað sem endurspeglar vaxtastig hér á landi. Med því að færa skuldbindingar lífeyrissjóðsins á markaðsvirði er því verið að nálgast betur raunverulega stöðu sjóðsins á hverjum tíma sem hlýtur að vera af hinu góða.

Eykst áhættu lífeyrissjóðanna við þessa breytingu?

Í raun og veru er verið að draga úr áhættu sjóðanna með þessari breytingu því það er verið að draga fram þá áhættu með skýrum hætti að vera með mismun á líftíma eigna og skuldbindinga hjá lífeyrissjóðum. Þetta er raunveruleg áhættu og er til staðar í dag, en kemur ekki nóg vel fram miðað við núverandi fyrirkomulag. Færa má sterkt rök fyrir því að þetta sé ein stærsta áhættan í söfnum lífeyrissjóða í dag. Við þessa breytingu verður hún hluti af rekstri lífeyrissjóða með skýrum hætti.

Hvernig geta lífeyrissjóðirnir brugðist við?

Þetta verður einfaldlega hluti af eigna- og áhættustýringu lífeyrissjóða. Ef menn vilja lágmarka þessa áhættu þá er reynt að lágmarka mismun á líftíma eigna og skuldbindinga. Er það gert með því að stýra líftíma eigna, t.d. með því að kaupa löng verðtrygging skuldbréf ef skuldbindingar eru langar. Ef menn telja þess virði að vera með þessa áhættu í bokum sjóðsins og t.d. leggja áherslu á hlutabréf vegna væntrar hærri ávöxtunar hlutabréfa þá er sá póll tekinn í hæðina. Aðalatriðið er að menn stýri þessari áhættu og hún sé meðvituð.

... það er verið að draga fram þá áhættu með skýrum hætti að vera með mismun á líftíma eigna og skuldbindinga hjá lífeyrissjóðum. Þetta er raunveruleg áhættu og er til staðar í dag, en kemur ekki nóg vel fram miðað við núverandi fyrirkomulag. ... Ef menn vilja lágmarka þessa áhættu þá er reynt að lágmarka mismun á líftíma eigna og skuldbindinga.

TÖLVUPÓSTURINN
Til Sigurðar Kristins Egilssonar
forstöðumanns eignastýringar fagfárfesta hjá KB banka

Lífeyriskerfið á tímamótum?

Lífeyrissjóðir í öðrum löndum hafa breytt forsendum sínum í árlegri tryggingafræðilegri úttekt. Ef slíkt yrði gert hér á landi gæti það haft tölverð áhrif á lífeyrissjóði og ýtt undir lækkun raunvaxta. Jón Aðalsteinn Bergsveinsson skoðaði lokaverkefni við Háskóla Íslands þar sem fjallað er um úttektina.

Lögum samkvæmt skal gera svokallaða tryggingafræðilega úttekt á lífeyrissjóðum einu sinni á ári. Lífeyrissjóðir í öðrum löndum hafa margir hverjir á síðustu árum breytt forsendum sínum við mat á eignum og skuldbindingum. Svipuð breyting gæti haft tölverð áhrif á stöðu íslensku lífeyrissjóðanna og gert þá næmari fyrir vaxtabreytingum á íslenska markaðnum. Þetta kemur fram í lokarskefni Trausta Jónssonar, sem hann gerði við viðskipta- og hagfræðideild Háskóla Íslands í janúar.

Í verkefni Trausta kemur fram að íslenska lífeyrissjóðakerfið sé geysistórt. Hlutfall eigna lífeyrissjóðanna á móti landsframleiðslu hér á landi er það hæsta innan OECD-landanna og var hlutfallið 111,9 prósent í lok árs 2004. Til samanburðar var hlutfallið 111,6 prósent í Sviss, sem var það næstæsta, en hlutfall lífeyrissjóða í Hollandi, sem komu næst, var 106,2 prósent. Hlutfall sjóða í öðrum löndum var mun minna.

Þá kemur fram í verkefninu að hrein eign íslensku lífeyrissjóðanna hafi numið rúnum 986 milljörðum króna árið 2004 og hefði hækkað um 160 milljarða frá árinu á undan. Í nóvember á síðasta ári nam hrein eign sjóðanna 1.169 milljörðum króna og er það 183 milljarða króna auknung á milli ára.

LÍFNEYRISJÓÐIR Í STÖÐUGRI PRÓUN

Lífeyrissjóðir, jafnt innlendir sem erlendir, þróast reglulega og hafa þeir þurft að laga sig að breyttu umhverfi. Hluti breytinganna erlendis hefur falist í því að færa eignir og skuldbindingar lífeyrissjóðanna í auknum mæli á markaðsvirði í tryggingafræðilegri úttekt sjóðanna. Því er ekki að skipta hér á landi, að sögn Trausta. Hér erlendis eru skuldbindingar lífeyrissjóða ekki færðar á markaðsvirði heldur núvirtar með föstum 3,5 prósenta raunvöxtum. Eignahliðin er færð á markaðsvirði að undanskildum skuldbréfum, sem eru færð á kaupkröfum og svo endurmetin með núvirðingu á 3,5 prósenta raunvöxtum.

Núverandi aðferðafræði við tryggingafræðilegu úttektina hefur því ákveðna galla, að sögn Trausta. Þar á meðal er meðhöndlun skuldbréfa. Þeim fylgir skuldaraáhætta, þ.e. að skuldbréfin fái ekki greidd til baka að fullu. Þar sem öll skuldbréf eru endurmetin með sömu vöxtum er ekki tekið tillit til mismunandi áhættu skuldbréfa. Annar galli við uppgjör skuldbréfa er að ef keypt eru skuldbréf sem hafa lægri en 3,5 prósenta raunvexti mynda þau tryggingafræðilegt tap í úttektinni.

Ekkert ætti að vera því til fyrirstöðu að færa skuldbréf á markaðsvirði. Stærsti hluti skuldbréfa í eigu lífeyrissjóðanna hefur markaðsverð og ætti að vera hægt að meta markaðsverð fyrir hin skulda-

**MÁLID ER
Lífeyrissjóðirnir**

bréfin. Með færslu skuldbindinga lífeyrissjóða á markaðsvirði er átt við að notaðir séu markaðsvextir til að færa skuldbindingar á núvirði í stað fastra vaxta eins og nú er gert.

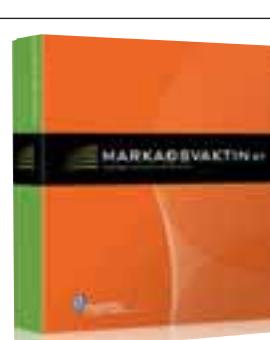
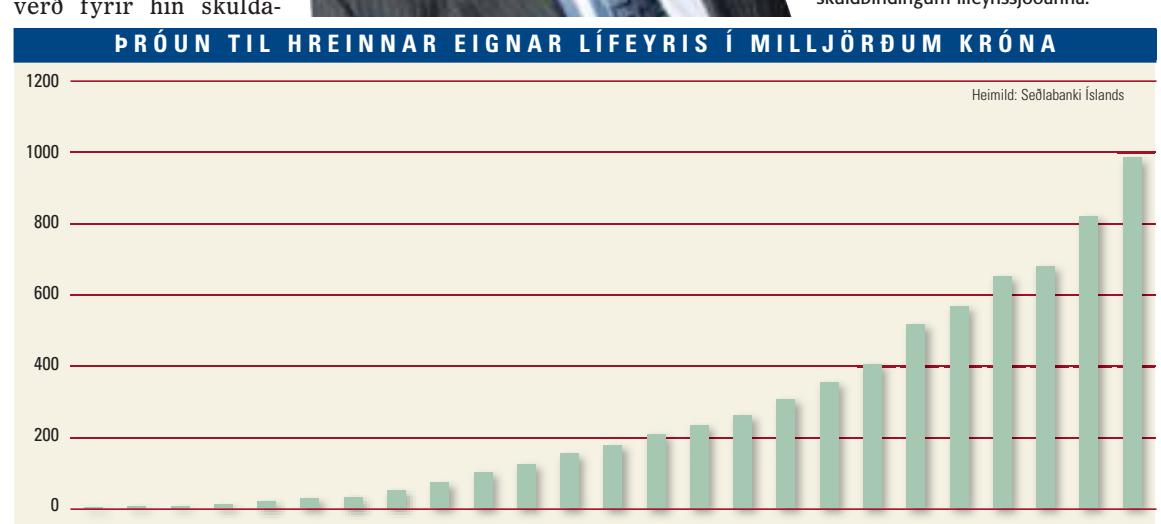
Einnig felur það í sér að með því að færa eignir og skuldbindingar á markaðsvirði koma áhrif mismunar á líftíma eigna og skuldbindinga skýrt fram. Meðalliftimi skuldbindinga flestra sjóða er mun lengri en eignir. Breytingar á vaxtastigi geta því haft mun meiri áhrif á skuldbindingar sjóðsins en eignir. Að sögn Trausta er betta ein aðalástæðan fyrir því að lífeyrissjóðir hafa fært eignir og skuldbindingar á markaðsvirði erlendis svo þessi áhættu komi skýrt fram.

RAUNVEXTIR GÆTU LÆKKAD

Trausti segir áhuga erlendra fjárfesta á íslenskum skuldbréfum hafa aukist mikil eftir að markaðssetning íslenskra skuldbréfa hófst erlendis. Þá hafi útgáfa Íbúðaláanasjóðs á skuldbréfum verið einfölduð með því að stækka og fækka skuldbréfaloðum auk þess sem íslensk skuldbréf hafi verið skráð í alþjóðlegum viðskipta- og uppgjörskerfum. Það gæfi fleiri erlendum fjárfestum kost að að kaupa bréfin.

Raunvaxtamunur á milli Íslands og helstu viðskiptalandra er um þrjú prósent. Það er mjög mikill munur, að mati Trausta, sem telur ekki ólfklegt að raunvaxtamunurinn eigi eftir að minnka á næstu árum. Ekki er hægt að útiloka að raunvextir hér-lendis fari undir 3,5 prósent. Yrði það raunin yrðu íslensk skuldbréf ekki jafn álitlegur fjárfestingarkostur fyrir lífeyrissjóði þar sem kaup á skuldbréfum á lægri ávöxtunarkröfum en 3,5 prósent mynda tap í tryggingafræðilegri úttekt. Núverandi fyrirkomulag á tryggingafræðilegum uppgjöri er því ákveðin fyrirstöða fyrir því að vextir lækki undir 3,5 prósent. Breyting á núverandi fyrirkomulagi gæti því leitt til lækkunar raunvaxta. Ef raunvextir lækka er líklegt að það muni auka ásókn í áhættusamari eignir á borð við hlutabréf og skuldbréf með háu skuldaraálagi. Það gæti aftur leitt til meiri sveiflna í ávöxtun lífeyrissjóðanna. Jafnframt gætu lífeyrissjóðir viljað minnka mismun á líftíma eigna og skuldbindinga með auknum kaupum á löngum verðtryggingum skuldbréfum. Niðurstaða Trausta er að skynsamlegt sé að lífeyrissjóðirnir hugi að því hvaða áhrif möguleg lækkun raunvaxta hafi á sjóðina og meti kosti og galla þess að færa eignir og skuldbindingar lífeyrissjóðanna á markaðsvirði. Meta þurfi nánar hvaða kosti eigna- og skuldastýring geti haft í för með sér auk þess sem skoða þurfi hvers konar markaðsvexti eigi að nota til að núvirða skuldbindingar sjóðanna, að sögn Trausta Jónssonar.

TRAUSTI JÓNSSON Lokaverkefni hans við Háskóla Íslands um endurmat á eignum og skuldbindingum lífeyrissjóðanna.

ÓKEYPIS
REYNSLUTÍMI
a www.mentis.is

Microsoft
CERTIFIED
Partner

Sigtuni 42 105 Reykjavík Sími 570 7600 info@mentis.is

mentis
HUGBÚNAÐUR

Markaðsvaktin - Veist þú hvað er að gerast á markaðnum í dag?

Hægari hagvöxtur í Kína

Sedlabanki Kína spáir að hægja muni á hagvexti landinu á þessu ári miðað við fyrri ár. Prátt fyrir þetta er langt í frá að kreppa sé yfirvofandi í Kína því hagvöxturinn hefur verið ævintýralegur síðastliðin ár. Er spáð 9,2 prósenta hagvexti á fyrsta ársfjórðungi 2006 og 8,7 prósenta hagvexti á síðasta ársfjórðungi. Til samanburðar var hagvöxtur í Bretlandi á síðasta ári 1,8 prósent.

Efnahagur fólks hefur batnað mikil í Kína og hefur efnuð millistétt litlum dagsins ljós í landinu, sem vart sást á dógum kommunistarstjórnarinnar.

Útgjaldaliðir Kínverja hafa hækkað nokkuð samfara hagvextinum en búist er við að vorur og þjónusta hækki um tvö prósent á milli ára. Til samanburðar hækkaði vísitala neysluverðs í Kína um 1,8 prósent í fyrra.

- jab

KÍNVERSKT GÖTULÍF Hagvöxtur er mun meiri í Kína en í öðrum löndum.

Ríkum fjölgar

Ríkum Bandaríkjumönum fjölgæði mikil á síðasta ári og hafa þeir aldrei verið fleiri. Samkvæmt nýjustu könnun breska markaðsrannsóknarfyrirtækisins TNS Financial Services eiga 8,9 milljónir Bandaríkjumanna meira en eina milljón dollara. Þetta er nú prósenta aukning frá 2004.

Í könnuninni kemur fram að 7,1 milljón Bandaríkjumanna hafi átt milljón dollara eða meira árið 1999. Þeim hafi hins vegar fækkað eftir að netbólan sprakk og voru þeir orðnir 5,5 milljónir þremur árum síðar.

Þá eiga 2,2 milljónir manna 1,4 milljónir Bandaríkjadalra eða meira. Milljónamæringarnir hafa farið varlega í fjárfestingum sínum eftir að netbólan

SEX RÍKUSTU MENN BANDARÍKJANNA Ríkir Bandaríkjumenn hafa aldrei verið fleiri. sprakk. 32 prósent þeirra binda ekki lengur fjármuni sína í eigna- sjóðum en 29 prósent hafa hætt öllum hlutabréfakaupum. - jab

Mobile Office

FRÁ OG VODAFONE

Sveigjanleiki kemur með æfingunni og BlackBerry

Ég veit ekkert betra en að slaka á frá vinnunni í golfi. Þá er ómetanlegt að hafa BlackBerry og geta afgreitt hlutina á meðan ég æfi sveifluna.

BlackBerry er farsími sem gefur þér margfalda möguleika. Allt í einu tæki sem auðvelt er að nota:

- » Tölvupóstur í símann
- » Dagbókin
- » Sampættur tengiliðalisti
- » GSM sími
- » Vefurinn
- » Viðhengi

26.900 kr.

32.900 kr.

BlackBerry er hluti af **Mobile Office**, heildstæðu þjónustuframboði **Og Vodafone** fyrir viðskiptalifið sem gerir fólk í ferðinni kleift að sinna starfi sínu óháð staðsetningu. Hraði, öruggi og einfaldleiki eru einkunnarorð okkar í þeim lausnum sem við bjóðum fyrirtækjum.

Nánari upplýsingar veitir **fyrirtækjapjónusta** Siðumúla 28 í síma 599 9500, starfsfólk verslana **Og Vodafone** og 1414.

水島中国貿易促进会

Íslensk kínverska viðskiptaráðið

The Icelandic Chinese Trade Council

Fjárfestingamöguleikar í Kína

Morgunverðarfundur á Grand Hótel, fimmtudaginn 30. mars

Dagskrá:

8.00 – 8.15	Skráning
8.15 – 8.20	Setning fundar
8.20 – 8.40	Kína, framtíðarmarkaður ekki eingöngu upprunaland fyrir ódýrar vörur: Magnús Bjarnason, framkvæmdastjóri Glitnis í Ameríku og Asíu
8.45 – 9.05	Fyrstu skrefin í Kína: Steinn Lárusson, sölustjóri fyrir Asíu hjá Icelandair
9.10 – 9.30	Áhrif gengisstefnu á viðskipta- og fjárfestingaumhverfi: Bjartur Logi Yeshen, alþjóðafulltrúi Viðskiptaháskólans á Bifröst
9.30 – 10.00	Samantekt og fyrirspurnir

Vinsamlegast skráið þátttöku með því að senda tölvupóst til Guðmundu Smáradóttur, gudmunda@fis.is.

Ráðstefnugjald er 2000 kr.

Innifalið: ráðstefnugögn og kaffiveitingar

og

vodafone

Heyrumst!

BANKAHÓLFID

Rós í hnappagat Bjarna

Glitni hefur tekist ákaflega vel upp í baráttunni við neikvæða umfjöllum erlendra fjlömiðla og lánshæfisfyrirtækja um íslenskt efnahagslíf og bankana. Bjarni Ármansson svaraði skýrt og skorinort á CNBC Europe. Glitnir bætti svo um betur með lánshæfsmati Standard og Poor's. Bjarni hefur á stundum mátt þola gagnrýni fyrir að bankinn væri of íhaldssamur. Bjarni hefur hins vegar að undanförnu raðað inn stigum fyrir skynsamlega uppbyggingu bankans og vasklega framögöngu í orrahríðinni á alþjóðamörkuðum.

Sorpa hagnast

Bankamenn tóku gleði sína á nýjan leik í gær þegar markaðurinn hækkaði annan daginn í röð. Margir vilja meina að uppgjör frá Sorpu hafi gert útslagið, fremur en fréttir af örögum bankanna, en félagið tilkynnti að hagnaður þess hefði orðið 55 milljónir króna á síðasta ári. Óstaðfestar fréttir herma að félagið sé með í burðarliðnum að hefja mikla útrás til Danmerkur þar sem íslenskt rusl verður flutt út í tonnavís, þar á meðal verðlaus íslensk skuldabréf.

Par lágu Danir í því

Spákaupmennn sem fylgdu ráðleggingum þeirra greiningardeilda sem spáðu hvað verst fyrir um bankana áttu ekki glaðan dag í gær. Álag á bréf bankanna fór lækkandi og sennilegt að trúin á hrún íslensks efnahagslífs geri það einnig. Þannig er ekki víst að þeir sem kokhraustir fylgdu trú greiningardeildar Danske Bank gleðjist jafnt þórðargleði sem fyrr. Par lágu Danir í því. Fyrst fjármögnumuð þeir krónuna með kaupum á krónubréfum meðan FL Group og bankarnir keyptu evrur. Nú tapa þeir á stöðum gegn skuldabréfum bankanna og væntanlega krónunni. Næst er svo að plata þá til að kaupa af okkur viðskiptahallann. Kannski að það gerist þegar hagnaður af fjárfestingum í Danmörku streymir inn í hagkerfið.

51%

hlutur Skoðunar, dótturfélags Dagsbrúnar, í Kögun sem keyptur var af Straumi-Burðarási, stjórnendum og fjölmörgum starfsmönnum Kögunar.

155

pens á hlut sem dótturfélag Dagsbrúnar mun greiða fyrir hvern hlut í breska prent- og samskiptafyrirtækinu Wyndham Press Group.

75%

forráðamanna íslenskra fyrirtækja telja aðstæður í efnahagslífinu almennt góðar.

Tilboðsdagar í Flugstöð Leifs Eiríkssonar

-ferð til fjár

Dagana **29 mars til 19 apríl** njóta farþegar sem mæta í innritun fyrir **klukkan 6.00** að morgni sértilboða í verslunum flugstöðvarinna.

Farþegum sem mæta á einkabílum fyrir klukkan 6.00 að morgni býðst að geyma bílinn **fritt í two sólarhringa** á langtímaþílastæði Securitas.

Við minnum farþega á að framkvæmdir standa yfir í Flugstöð Leifs Eiríkssonar og hvetjum því fólk til að gefa sér góðan tíma fyrir flug.

20% afsláttur af Galerie kertastjórum frá Menu

25% afsláttur af gjafakassa sem inniheldur pressukönnu, nýbrennt kaffi og súkkulaði. Verð nú: 2090 kr.

15% afsláttur af veitingum

15% afsláttur af snyrtívörum

15% afsláttur af Tomas Sabo vörum

20% afsláttur af Kappa og And1 vörum og 15% afsláttur af Teva skóm

15% afsláttur af Burberry töskum og Sand dömuþatnaði

20% afsláttur af Lost in Iceland bolum

30% afsláttur af flugfreyjutösku (50 cm á hjólum)

FRÍTT FYRIR PIG! Þegar þú pantar þér ný gleraugu fylgir frítt par að sögljerum með þínum fjærstyrkleika

Allir sem koma í Landsbankann í Flugstöð Leifs Eiríkssonar og kaupa gjaldeyrí fá skemmtilega litabók með Sprotu og félögum fyrir börnin

Ef þú kaupir BLUE LAGOON mineral moisturizing krem (200ml) eða BLUE LAGOON mineral intensive krem (200ml) eða BLUE LAGOON algae and mineral body lotion (200ml) þá færðu BLUE LAGOON algae and mineral sturtugel (200 ml) að gjof

Athugið að innritun hefst kl. 5.00

ferð til fjár!

Flugstöð Leifs Eiríkssonar

Við færum þér fjármálaheiminn

E*TRADE

Nú býðst þér að eiga milliliðalaus verðbréfaviðskipti með E*TRADE í gegnum netið á stærsta verðbréfamarkaði heims, Wall Street í Bandaríkjunum, og á mörkuðum í Svíþjóð, Finnlandi og Danmörku.

Kynntu þér málið á www.landsbanki.is

Landsbankinn
Banki allra landsmanna

410 4000 | www.landsbanki.is